

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU TASLAĞI
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Temel ilkeler ve Tanımlar
MADDE 1- Amaç ve kapsam
MADDE 2- Temel ilkeler
MADDE 3- Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM
Türkiye Yükseköğretim Kurulu
MADDE 4- Türkiye Yükseköğretim Kurulunun kuruluşu ve organları
MADDE 5- Türkiye Yükseköğretim Kurulunun görev ve yetkileri
MADDE 6- Genel Kurul
MADDE 7- Yürütme Kurulu
MADDE 8- Başkan ve Başkanlık teşkilatı
MADDE 9- Rektörler Kurulu
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı
MADDE 10- Üniversite konseyi
MADDE 11- Rektör
MADDE 12- Senato
MADDE 13- Üniversite yönetim kurulu
MADDE 14- Üniversite idarî teşkilatı
MADDE 15- Dekan ve fakülte yönetimi
MADDE 16- Enstitü, araştırma enstitüsü, araştırma ve uygulama merkezleri
MADDE 17- Meslek yüksekokulu müdürü ve meslek yüksekokulu yönetimi
MADDE 18- Bölüm ve bölüm kurulu
MADDE 19- Anabilim ve anasanat dalı, bilim ve sanat dalı
MADDE 20- Fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokullarının diğer idarî ve malî işleri
MADDE 21- Öğrenci konseyi
MADDE 22- Üniversite hastanesinin kurulması ve yönetimi
MADDE 23- Yükseköğretim kurumları ile hastaneler arasında işbirliği

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Yükseköğretim Kurumlarının Kuruluş ve Görevleri
MADDE 24- Yükseköğretim kurumlarının kuruluşu
MADDE 25- Yükseköğretim kurumlarının görevleri
MADDE 26- Türkiye’de yabancı yükseköğretim kurumu açılması
MADDE 27- Yurtdışında yükseköğretim kurumu açılması
MADDE 28- Vakıf yükseköğretim kurumlarının kuruluş şartları ve tabi olduğu esaslar
MADDE 29- Özel yükseköğretim kurumlarının kuruluş şartları ve tabi olduğu esaslar
MADDE 30- Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında müteveli heyet
MADDE 31- Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında akademik, idarî ve malî konular
MADDE 32- İleri araştırma birimleri ve bu birimlerin belirlenmesine ilişkin esaslar
MADDE 33- Bilgi lisanslama ofisi
BEŞİNCİ BÖLÜM
Yükseköğretime Giriş, Yükseköğretim Kurumlarının Eğitim-öğretim, Araştırma ve Topluma Hizmet Faaliyetleri
MADDE 34- Yükseköğretime giriş
MADDE 35- Diploma programları, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar
MADDE 36- Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında Devlet burslusu olarak öğrenci okutulması
MADDE 37- Uzaktan öğretim
MADDE 38- Yükseköğretim kurumlarında araştırma alt yapısını güçlendirmek için kaynak aktarımı
MADDE 39- Ücretli araştırma izni
MADDE 40- Araştırmacı öğretim elemanı ve proje araştırmacısı istihdamı
MADDE 41- Doktora sonrası araştırmacı statüsü
MADDE 42- Akademik faaliyet puanı
MADDE 43- Akademik faaliyet ödeneği
MADDE 44- Topluma hizmet faaliyetleri
MADDE 45- Sosyal hizmetler

ALTINCI BÖLÜM
Yükseköğretim Kurumlarının Denetimi ve Yükseköğretim Kalite Güvence Sistemi
MADDE 46- Yükseköğretim kurumlarının denetimi
MADDE 47- Yükseköğretim kalite güvence sistemi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu
YEDİNCİ BÖLÜM
Öğretim Elemanları ile Diğer Personele İlişkin Hükümler ve Malî Haklar
MADDE 48- Öğretim elemanı atamalarına ilişkin ortak hükümler
MADDE 49- Yardımcı doçentliğe atanma
MADDE 50- Doçentlik sınavı
MADDE 51- Doçentliğe atanma
MADDE 52- Profesörlüğe atanma
MADDE 53- Öğretim üyeleri dışındaki öğretim elemanlarının atanması
MADDE 54- Öğretim elemanlarının çalışma esasları
MADDE 55- Öğretim elemanı yetiştirme
MADDE 56- Türkiye Yükseköğretim Kurulu yükseköğretim uzmanı, uzman yardımcısı, yükseköğretim denetçisi, denetçi yardımcısı
MADDE 57- Araştırma geliştirme faaliyetlerinde çalışanlara yapılacak ödemeler
MADDE 58- Yükseköğretim kurumlarında öğrencilerin kısmî zamanlı çalışması
MADDE 59- Unvanların korunması
MADDE 60- Yükseköğretim kurumlarına dönüş
MADDE 61- Yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanlarının emeklilik yaşı ve idari görevlere atanmada yaş haddi
MADDE 62- Öğretim elemanlarının görev yaptıkları yükseköğretim kurumu dışında diğer yükseköğretim kurumları, kamu kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görevlendirilmesi
MADDE 63- Yurtiçinde ve yurtdışında görevlendirme
MADDE 64- İdarî görevlere atamalar
MADDE 65- Siyasi partilere üyelik ve görev alma

SEKİZİNCİ BÖLÜM
Malî Hükümler
MADDE 66- Gelir kaynakları
MADDE 67- Devlet yükseköğretim kurumlarının giderlerinin karşılanması, Devlet katkı payı, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti
MADDE 68- Mali kolaylıklar
MADDE69- Döner sermaye
MADDE 70- Genel Kurul ve Yürütme Kurulu üyelerinin mali hakları
DOKUZUNCU BÖLÜM
Adli Soruşturma ve Disiplin Hükümleri
MADDE 71- Adli soruşturma
MADDE 72- Türkiye Yükseköğretim Kurulu ile yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ve diğer personeli ile ilgili disiplin hükümleri
MADDE 73- Öğrencilere ilişkin disiplin hükümleri
ONUNCU BÖLÜM
Çeşitli Hükümler
MADDE 74- Akademik derece ve unvanların denklik işlemleri
MADDE 75- Toplantı ve karar yeter sayısı
MADDE 76- Göreve vekâlet
MADDE 77- Yetki devri
MADDE 78- Yürürlük
MADDE 79- Yürütme

Ülkemiz yükseköğretim sistemini yeniden yapılandırmak amacıyla Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından üzerinde çalışılan ve kamuoyunun tartışmasına sunulan kanun taslağı önerisi oluşturulurken ideal olanın ülkemize kazandırılması hedeflenmiş, tartışmaların zenginliğini sağlayabilmek için önerilen düzenlemelerin mevcut anayasamıza uygunluğu sorgulanmamıştır. Ayrıca bu aşamada metnin yürürlükteki diğer yasal düzenlemelerle irtibatı ve bütünlüğü sağlanmamış, geçiş dönemine ilişkin hükümler de düzenlenmemiştir. Bu çalışmalar, kamuoyundan gelecek değerli eleştiri ve katkılarla metne son hali verilirken tamamlanacaktır

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, İlkeler, Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, yükseköğretimle ilgili ilkeleri belirlemek, Türkiye Yükseköğretim Kurulu ve yükseköğretim kurumlarının kuruluş, görev, eğitim-öğretim, araştırma, çalışma usul ve esaslarına ve bu Kurulda ve yükseköğretim kurumlarında çalışan akademik ve idarî personel ile yükseköğretim kurumları öğrencilerine ilişkin hususları düzenlemektir.

(2) Bu Kanun Türkiye Yükseköğretim Kurulu ile yükseköğretim kurumlarını ve bu kurumlarda çalışan personel ile yükseköğretim kurumları öğrencilerini kapsar.

Temel ilkeler

MADDE 2- (1) Yükseköğretim; akademik ve bilimsel özgürlük, kurumsal özerklik, çeşitlilik, şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık, rekabet ve kalite ilkeleri esas alınarak planlanır, programlanır ve düzenlenir.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen:

a) Açıköğretim: Eğitim-öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılarak öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın yürütüldüğü önlisans ve lisans düzeyindeki eğitim-öğretimi,

b) Akademik faaliyet puanı: Öğretim elemanlarının akademik faaliyetlerine dayalı olarak hesaplanan puanı,

c) Araştırmacı: Yükseköğretim kurumlarında yürütülen araştırma projelerinde proje süresi ile sınırlı olarak çalışan kişiyi,

ç) Araştırma enstitüsü: Yükseköğretim kurumlarında belirli bir alanda yoğunlaşan ileri düzeyde bilimsel araştırma ve uygulamaların yapıldığı yükseköğretim birimini,

d) Araştırma görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında yürütülen eğitim-öğretim, araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan, yükseköğretim kurumunun yetkili organlarınca verilen akademik nitelikteki diğer görevleri yapan ve lisansüstü öğrenim yapmakla yükümlü olan öğretim elemanını,

e) Araştırma ve uygulama merkezi: Yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü yükseköğretim birimini,

f) Başkan: Türkiye Yükseköğretim Kurulu Başkanını,

g) Birinci öğretim: Yükseköğretim kurumlarında mesai saatleri içerisinde sürdürülen, öğrencilerin öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğu olan öğretimi,

ğ) Bölüm: Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim veya anasanat dallarından oluşan ve eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulamaların yapıldığı yükseköğretim birimini,

h) Dikey geçiş: Öğrencinin aynı veya farklı yükseköğretim kurumunda önlisans programından lisans programına geçişini,

ı) Doktora: Lisans veya tezli yüksek lisansa dayalı en az altı yarıyıllık bir diploma programını kapsayan, öğrenci çalışma yükü ile ilişkili olarak asgari kredi miktarı ulusal yeterlilikler çerçevesinde tanımlanmış ileri düzeydeki bilgi, beceri ve yetkinlikleri

kazandırmayı ve özgün bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan yükseköğretim düzeyini,

i) Düzey: Önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora, tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık ve sanatta yeterlilik eğitimi vermeyi amaçlayan yükseköğretim programlarını,

j) Enstitü: Yükseköğretim kurumlarında sosyal ve beşeri bilimler, sağlık bilimleri, fen ve mühendislik alanlarında lisansüstü eğitim-öğretim yapılan yükseköğretim birimini,

k) Fakülte: Eğitim-öğretim ile bilimsel araştırma ve yayın yapılan ve gerektiğinde bölümlerden oluşan yükseköğretim birimini,

l) Genel Kurul: Türkiye Yükseköğretim Kurulu Genel Kurulunu,

m) İkinci öğretim: Birinci öğretim programlarındaki öğretim müfredatının mesai saatleri dışında öğretildiği ve öğrencilerin öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğu olan öğretimi,

n) Konservatuar: Müzik ve sahne sanatları alanlarında eğitim-öğretim yapan yükseköğretim birimini,

o) Kurul: Türkiye Yükseköğretim Kurulunu,

ö) Lisans: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarıyılık bir diploma programını kapsayan ve öğrenci çalışma yükü ile ilişkili olarak asgari kredi miktarı ulusal yeterlilikler çerçevesinde tanımlanan bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırmayı amaçlayan yükseköğretim düzeyini,

p) Lisansüstü: Yüksek lisans, doktora, tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık ve sanatta yeterlilik eğitimi vermeyi amaçlayan yükseköğretim düzeyini,

r) Meslek yüksekokulu: Belirli mesleklere yönelik olarak önlisans eğitim-öğretimi veren yükseköğretim birimini veya yükseköğretim kurumunu,

s) Okutman: Çeşitli öğretim programlarında belirlenen dersleri öğreten veya uygulayan öğretim elemanını,

ş) Öğrenci çalışma yükü: Yükseköğretimdeki bir dersin öngörülen öğrenim kazanımlarının elde edilebilmesi için sınıf ortamında ders dinleme, sunum, seminer, sınıf ortamı dışında bilgi toplama, araştırma, staj veya uygulama yapma yahut kendi başına çalışarak öğrenme faaliyetleri için gerekli olan süreyi,

t) Öğretim elemanı: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlisi, okutman, uzman ve araştırma görevlisini,

u) Öğretim görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında ders vermek ve uygulama yaptırmakla görevli öğretim elemanını,

ü) Öğretim üyesi: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçenti,

v) Önlisans: Ortaöğretime dayalı dört yarıyılık bir diploma programını kapsayan ve öğrenci çalışma yükü ile ilişkili olarak asgari kredi miktarı ulusal yeterlilikler çerçevesinde tanımlanan bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasını amaçlayan yükseköğretim düzeyini,

y) Sanatta yeterlilik: Lisans veya tezli yüksek lisansa dayalı en az altı yarıyılık bir diploma programını kapsayan ve özgün bir sanat eserini, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı ortaya koyabilecek düzeyde bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasını amaçlayan doktora eşdeğer yükseköğretim düzeyini,

z) Tam burslu öğrenci: Eğitim-öğretim maliyetlerinin tamamı ilgili yükseköğretim kurumu tarafından karşılanan öğrenciyi,

aa) Tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık: Tıp veya dış hekimliği alanlarında lisans yeterliliklerine dayalı, tıpta veya dış hekimliğinde bir uzmanlık alanı için tanımlanmış özgün araştırma sonucunda ortaya çıkan bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasını amaçlayan doktora eşdeğer yükseköğretim düzeyini,

bb) Ulusal yeterlilikler çerçevesi: Ulusal eğitim sisteminde var olan tüm eğitim-öğretim düzeyleri için öngörülen yeterlilikler ve bunların birbirleri ile olan ilişkilerini gösteren sistemi,

cc) Uzaktan öğretim: Eğitim-öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılarak öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eş zamanlı olarak yürütüldüğü önlisans, lisans ve lisansüstü düzeydeki eğitim-öğretim türünü,

çç) Uzman: Yükseköğretim kurumlarında özel bilgi ve uzmanlık gerektiren konularda görevlendirilen öğretim elemanını,

dd) Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve tüzel kişiliğe sahip önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve faaliyetler ile toplumsal hizmetler yapılan fakülte, konservatuar, enstitü, araştırma enstitüsü, meslek yüksekokulu, üniversite hastanesi, araştırma ve uygulama merkezi birimlerinden oluşan yükseköğretim kurumunu,

ee) Yatay geçiş: Öğrencinin aynı veya farklı yükseköğretim kurumunda aynı düzeydeki yükseköğretim programları arasındaki geçişini,

ff) Yaz öğretimi: Bir eğitim-öğretim döneminde bir ders için öngörülen öğrenim kazanımlarının o dersler için öngörülen öğrenci çalışma yükü esas alınarak yaz aylarında kazandırıldığı eğitim-öğretimi,

gg) Yeterlilik: Herhangi bir yükseköğretim düzeyini başarı ile tamamlayan kişinin bilgi, beceri ve yetkinlik seviyesini,

ğğ) Yüksek lisans: Lisans eğitim-öğretimine dayalı, tezli yüksek lisansta en az dört, tezsiz yüksek lisansta en az üç yarıyılık bir diploma programını kapsayan, öğrenci çalışma yükü ile ilişkili olarak asgari kredi miktarı ulusal yeterlilikler çerçevesinde tanımlanmış bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırmayı amaçlayan yükseköğretim düzeyini,

hh) Yükseköğretim: Ortaöğretime dayalı önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerindeki eğitim-öğretimi,

ıı) Yükseköğretim birimi: Fakülteler, enstitüler, meslek yüksekokulları, konservatuarlar ile bölümler, anabilim ve anasanat dalları, araştırma enstitüleri, üniversite hastaneleri ile araştırma ve uygulama merkezini,

ii) Yükseköğretim kurumu: Üniversite ile bir üniversiteye bağlı olmaksızın kurulan meslek yüksekokulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Türkiye Yükseköğretim Kurulu

Türkiye Yükseköğretim Kurulunun kuruluşu ve organları

MADDE 4- (1) Yükseköğretim sistemini koordine etmek, planlamak, düzenlemek, değerlendirmek ve denetlemek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî bakımdan özerk Türkiye Yükseköğretim Kurulu kurulmuştur.

(2) Türkiye Yükseköğretim Kurulunun organları, Genel Kurul, Yürütme Kurulu ve Başkanlıktan oluşur.

Türkiye Yükseköğretim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 5- (1) Türkiye Yükseköğretim Kurulu, bu Kanunun 2 inci maddesindeki temel ilkeleri esas alarak aşağıdaki görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

a) Yükseköğretim stratejisini uluslararası standartlara ve ulusal eğitim politikalarına uygun biçimde belirlemek ve yükseköğretim kurumlarının kurulması, birleştirilmesi veya kapatılması konularında Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.

b) Yükseköğretim kurumlarının kalite güvence sistemlerinin oluşturulmasını sağlamak.

c) Yükseköğretimde her bir düzey için ulusal yeterlilikleri belirlemek ve yükseköğretim kurumlarının diploma programlarının bu yeterlilikleri sağlayacak biçimde yürütülmesi için gerekli düzenlemeleri yapmak ve tedbirleri almak.

ç) Yurtiçinden ve yurtdışından yükseköğretim kurumlarına öğrenci kabulü, yükseköğretim kurumları arasında öğrenci değişimi, ortak derecelerin verilebilmesi ile dikey ve yatay geçiş için gerekli düzenlemeleri yapmak.

d) Yükseköğretim kurumlarının öğrenci kontenjanlarını belirlemek.

e) Yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan diploma ve akademik derece ve unvanların denklik işlemlerini yapmak.

f) Öğretim elemanlarının yurtiçinde veya yurtdışında yetiştirilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmak ve tedbirleri almak.

g) Yükseköğretim kurumlarının faaliyetlerini değerlendirmek, denetlemek ve gerektiğinde konuya ilişkin tedbirleri almak ve yaptırımları uygulamak.

ğ) Yükseköğretim kurumlarında her bir yükseköğretim düzeyinde diploma programlarının açılmasına ve niteliklerine ilişkin gerekli ölçütleri belirlemek, mevcutlardan farklı olarak yeni bir diploma programı açılabilmesine karar vermek.

h) Ülke ihtiyaçlarını ve kapasitelerini dikkate alarak Devlet üniversitelerinin öğretim elemanı kadrolarını dengeli bir şekilde tespit etmek ve bunların kullanım izinlerini vermek.

ı) Yükseköğretime erişimde fırsat eşitliğini sağlayıcı tedbirleri almak.

i) İki yılda bir yükseköğretim alanında ihtiyaç duyulan yeni eğitim-öğretim ve araştırma alanları ile yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinin değerlendirilmesinin yapılacağı ve üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin yer aldığı yükseköğretim şurası düzenlemek, bu şurada alınan tavsiye kararlarını değerlendirmek ve kamuoyu ile paylaşmak.

j) Akademik performans ölçütlerini belirlemek.

k) Yükseköğretim alanındaki etik ilkeleri ile etik kurullarının oluşumu ve çalışmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek.

l) İhtiyaç duyulan alanlarda sürekli veya geçici komisyonlar ya da çalışma grupları oluşturmak.

m) Doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etmek, doçentlik sınavlarını düzenlemek, jürileri belirlemek ve doçent adaylarının yayın ve araştırmalarının değerlendirilmesi işlemlerini yapmak.

n) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yapmak.

Genel Kurul

MADDE 6- (1) Yükseköğretim Genel Kurulu, Kurulun en üst karar organı olup Başkan dâhil yirmi bir üyeden oluşur. Üyelerden beşi, siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasî parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi; beşi Cumhurbaşkanı; beşi üst düzey kamu görevlileri veya profesör unvanına sahip öğretim üyeleri arasından Bakanlar Kurulu; altısı kendi üyesi olmayan profesörler arasından Rektörler Kurulu tarafından seçilir.

(2) Genel Kurul ayda en az bir kere toplanır. Başkan gerekli gördüğü takdirde Genel Kurulu toplantıya çağırabilir.

(3) Genel Kurul en az ondört üye ile toplanır, bu Kanunda aksi belirtilen haller dışında katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oyu yönünde karar alınır.

(4) Genel Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli olanlardan üyeliğe seçilenlerin kurumlarıyla ilişkileri devam eder. Süreleri sona eren üyelerin Kurula yeniden seçilmeleri mümkündür

(5) Genel Kurul üyelerinin emeklilik yaşı öğretim üyelerininki ile aynıdır. Ancak üyelerin görev süreleri bitinceye kadar yaş haddi aranmaz.

(6) Genel Kurul 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen görev ve yetkileri Türkiye Yükseköğretim Kurulu adına yerine getirir ve kullanır. Genel Kurul 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (d), (g), (ğ), (i), (j), (k) (l) ve (m) bentleri dışında kalan görev ve yetkilerden uygun gördüklerini Yürütme Kuruluna devredebilir.

Yürütme Kurulu

MADDE 7- (1) Yürütme Kurulu başkan ve başkan vekilleri dâhil dokuz üyeden oluşur. Yürütme Kuruluna Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Rektörler Kurulu kontenjanlarının her birinden en az bir olmak üzere Genel Kurul tarafından altı üye seçilir. Yürütme Kurulu üyeleri sürekli görev yaparlar; ancak, Bakanlar Kurulu ya da Genel Kurul tarafından, sürekli görev yapmalarına engellemek ve tam zamanlı olmamak kaydıyla geçici olarak kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebilirler.

(2) Yürütme Kurulu, üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar alır.

Başkan ve Başkanlık Teşkilatı

MADDE 8- (1) Cumhurbaşkanı Kurul üyelerinden birini Başkan olarak atar. Genel kurul üyeleri arasından birisi başkan, diğeri Genel Kurul üyeleri tarafından iki başkan vekili seçilir.

(2) Başkan, Türkiye Yükseköğretim Kurulunun mevzuata ve stratejik plan ve performans programına uygun olarak etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesinden sorumludur ve Kurulu temsil eder. Başkan Genel Kurul ve Yürütme Kuruluna başkanlık eder ve Genel Kurul ve Yürütme Kurulunun aldığı kararları ve bu kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirir. Başkanın olmadığı durumlarda başkanın belirlediği başkan vekillerinden biri Başkana vekâlet eder.

(3) Başkan başkanlık teşkilatının en üst amiridir. Başkanlık teşkilatını oluşturan hizmet birimleri ve görevleri şunlardır:

a) Genel Sekreterlik: Başkanlık hizmet birimlerinin uyumlu çalışmasını sağlar ve Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir. Genel sekreterin görevi Başkanın görevden ayrılmasıyla sona erer. Genel sekreter oy hakkı olmaksızın Genel Kurul ve Yürütme Kurulu toplantılarına katılır ve raportörlük yapar.

b) Eğitim-öğretim ve Planlama Daire Başkanlığı: Yükseköğretim stratejisi çerçevesinde yükseköğretim kurumlarının ve yeni yükseköğretim birimlerinin kurulması ve Devlet tarafından burs verilen yabancı uyruklu öğrencilerin üniversitelere yerleştirilmesi ile ilgili işlemleri yapar.

c) Düzenleme Daire Başkanlığı: Kurulun amaçlarını gerçekleştirmek, mevzuata, plân ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlar, Kurul birimleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından gönderilen yükseköğretim ile ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuat taslakları ile diğer hukukî konular hakkında görüş bildirir; yükseköğretime ilişkin yönetmelik ve diğer düzenleyici kararların taslaklarını hazırlar, diğer kurumlardan talep edilen hukukî görüşleri oluşturmakla ilgili işlemleri yapar.

ç) Değerlendirme ve Denetleme Daire Başkanlığı: Başkanın isteğiyle yükseköğretim kurumlarının faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu denetler ve bu Kanunda düzenlenen adli soruşturma ve disiplin soruşturmaları ile ilgili hükümler çerçevesinde gerekli işlemleri yürütür.

d) Denklik ve Sınav Daire Başkanlığı: Yükseköğretime giriş sınavlarının esas ve usullerini belirlemeye yönelik hazırlık çalışmalarını yapar; akademik derece ve unvanların elde edilmesine yönelik ölçütlerin belirlenmesini ve merkezî sınavların yapılmasını koordine eder; yurtdışından alınan akademik derece ve unvanların denkliğiyle ilgili işlemleri yapar.

e) Bilişim, İstatistik, Araştırma ve Yayın Daire Başkanlığı: Kurulun yazılım ve donanım altyapısı ile ilgili tüm işlerini koordine eder ve yürütür, lisansüstü düzeyde hazırlanan tezleri bir merkezde toplayıp elektronik ortamda kullanıma açma, yükseköğretimle ilgili her türlü bilgiyi derleyip analiz etme, yükseköğretim bilgi sistemi ve veri tabanları oluşturma, resmî istatistik programı kapsamında yükseköğretimle ilgili ulusal verileri üretme, bu verileri kâğıt veya elektronik ortamda yayınlama ile ilgili işlemleri yapar.

f) Kalite Yönetim Sistemi Daire Başkanlığı: Yükseköğretim kurumlarının eğitim, öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinin kalite düzeylerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi ile ilgili işlemleri yapar.

g) Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığı: Yükseköğretimle ilgili uluslararası gelişmeleri takip eder. Kurulun ve yükseköğretim kurumlarının yurtdışındaki yükseköğretim kurumları ve yükseköğretim alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla ilişkilerinin koordine edilmesi ile ilgili işleri yapar.

ğ) Akademik Proje ve Programlar Daire Başkanlığı: Kurulun görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası düzeyde program ve projeler geliştirir, hazırlar ve uygular; akademik hareketlilik ve değişim programları ile öğretim üyesi yetiştirme programlarını hazırlar, planlar ve yürütür; yükseköğretimle ilgili araştırma-geliştirme faaliyetleri ve stratejik çalışmalar yapar.

h) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevlerin icrası ile, Kurulun hizmet birimleri için performans ölçütlerinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapar.

ı) Hukuk Müşavirliği: 26/09/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapar.

i) Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı: Kurul personelinin atanma, maaş, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütür, Kurul personelinin hizmet içi eğitim planını hazırlayıp uygular, Kurulun ihtiyacı olan her türlü yapım, bakım, onarım, satın alma, kiralama, taşınır ve taşınmaz mal kayıtlarının tutulması, arşivleme, sağlık hizmetleri, sosyal tesisler gibi idarî ve malî hizmetlerin yürütülmesini sağlar.

j) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği: Kurulun basın ve halka ilişkileriyle ilgili faaliyetlerini planlar ve yürütür, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yürütülmesi gereken işlemleri yapar.

k) Özel Kalem Müdürlüğü: Başkanın ve Başkanlığın protokol ilişkilerini yürütür.

(4) Yukarıdaki hizmet birimlerinden hukuk müşavirliği, basın ve halkla ilişkiler müşavirliği ve özel kalem müdürlüğü doğrudan başkana bağlıdır. Hizmet birimleri yukarıda sayılan görevlerinin yanı sıra Başkan tarafından verilecek diğer görevleri de yerine getirir.

(5) Kurulda genel sekreter veya daire başkanı olarak atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen şartların yanı sıra, hizmetin gereğini dikkate alarak Kurul kararı ile belirlenen alanlarda yükseköğretim görme ve belirli niteliklere sahip olma şartları konulabilir.

(6) Kurulda Başkana yardımcı olmak üzere Başkan tarafından en çok beş başkanlık müşaviri atanabilir.

(7) İhtiyaç duyulan illerde Genel Kurul kararı ile Kurulun işlerinin yürütüldüğü çalışma ofisleri oluşturulabilir. Başkanlığın yurt dışında yürüteceği program, proje ve faaliyetlerinin gerektirdiği koordinasyonun sağlanması amacıyla çalışma ofisleri kurulabilir. Çalışma ofislerinin kurulacağı yerler ve süresi ile ofislerin çalışma usul ve esasları; bu ofislerde Başkanlık veya yükseköğretim kurumları personelinden görevlendirilenler ile bunlara yardımcı olmak üzere mahallinden temin edilen ve bu ofis hizmetlerinde çalışan personelin niteliği, sayısı, görev süresi ve bunlara ödenecek ücretlerin belirlenmesi, personele yapılacak ödemeler dışında kalan diğer harcamaların neler olacağı ve harcamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Rektörler Kurulu

MADDE 9- (1) Rektörler Kurulu yükseköğretim kurumlarının rektörlerinden oluşur. Rektörler Kurulu kendi üyeleri arasından iki yıl için bir başkan ve iki başkan yardımcısı seçer. Rektörlük görevi herhangi bir nedenle sona eren başkan ve başkan yardımcılarının Rektörler Kurulundaki görevleri de kendiliğinden sona erer.

(2) Türkiye Yükseköğretim Kurulu üyeleri Rektörler Kurulu toplantılarına katılabilirler. Kurul Başkanı, katıldığı Rektörler Kurulu toplantılarına başkanlık eder.

(3) Rektörler Kurulu yılda en az bir kere toplanır. Gerekli görmesi halinde Rektörler Kurulu Başkanı veya Türkiye Yükseköğretim Kurulu Başkanının çağrısı üzerine de toplanabilir. Hastalık veya yurt dışında görevli olma halleri dışında rektörler toplantıya bizzat katılır.

(4) Rektörler Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Yükseköğretim kurumlarında yürütülen eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet konularını görüşmek, iyi uygulama örneklerini paylaşmak.

b) Yükseköğretim kurumlarının sorunları ve çözüm önerileri konusunda yılda en az bir defa Türkiye Yükseköğretim Kuruluna görüş bildirmek.

c) Türkiye Yükseköğretim Genel Kuruluna üye seçmek.

ç) Türkiye Yükseköğretim Kurulunun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel görüş oluşturmak üzere komisyonlar kurmak.

(5) Rektörler Kurulunun sekretarya hizmetleri, Türkiye Yükseköğretim Kurulu Genel Sekreterliği tarafından yerine getirilir.

(6) Rektörler Kurulunun çalışma usul ve esasları Türkiye Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan bir yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı

Üniversite konseyi

MADDE 10- (1) Devlet yükseköğretim kurumlarında bu Kanunda belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde üniversite konseyi oluşturulabilir. Devlet yükseköğretim kurumlarında üniversite konseyi oluşturulabilmesi için ilgili yükseköğretim kurumunun;

a) En az on yıldan beri eğitim-öğretim faaliyetini sürdürüyor olması,

b) Son beş yıl içinde bütçesinin, Kurul tarafından belirlenen miktarını kendi öz gelirlerinden elde ediyor olması,

c) İlgili yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim elemanlarının son üç yıllık akademik faaliyet puan ortalamasının en az on yıldır faaliyetini sürdüren devlet üniversitelerinin öğretim elemanlarının akademik faaliyet puan ortalamasının üzerinde olması,

ç) İlgili yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim elemanlarının en az üçte ikisinin katıldığı oylamada katılanların salt çoğunluğunun oyu ile yükseköğretim kurumu bünyesinde üniversite konseyi oluşturulmasının kabul edilmiş olması, şarttır.

(2) Birinci fıkradaki şartları taşıyan Devlet üniversitesi, üniversite konseyi kurulması için Kurula başvurur. Kurul bu konuyla ilgili değerlendirmesini Bakanlar Kuruluna sunar. Bakanlar Kurulu üniversite konseyi kurulması talebine ilişkin olarak nihai kararı verir.

(3) Kurul birinci fıkradaki (ç) bendinde yer alan şart hariç diğer şartları taşıyan bir üniversitede üniversite konseyi kurulmasını doğrudan Bakanlar Kuruluna teklif edebilir.

(4) Üniversite konseyi, üniversite öğretim üyeleri tarafından her biri farklı fakültelerde görev yapan öğretim üyeleri arasından seçilen beş; Bakanlar Kurulu tarafından seçilen iki; Kurul tarafından ilgili üniversitenin profesör unvanlı öğretim üyeleri arasından seçilen iki; bu dokuz üyenin ilgili üniversitenin mezunları arasından seçtiği bir ve son üç yıl içinde üniversitenin bulunduğu ildeki vergi mükellefleri içerisinde en çok gelir vergisi ödeyen gerçek kişiler ya da kurumlar vergisi ödeyen tüzel kişi temsilcileri arasından veya ilgili üniversiteye en çok bağışta bulunanlar arasından seçtiği bir kişi olmak üzere onbir üyeden oluşur. İdarî görevi bulunan öğretim üyeleri üniversite konseyi üyeliğine aday olabilmek için bu görevlerinden çekilmek zorundadırlar.

(5) Üniversite konseyi üyelerinin görev süresi dört yıldır. Konsey üyeliğinde boşalma olması halinde dört yıl görev yapmak üzere boşalan kontenjandan üye seçilir. Aynı yükseköğretim kurumunda en fazla iki dönem üniversite konseyi üyeliği yapılabilir. Üyeler kendi aralarından birisini başkan olarak seçerler.

(6) Üniversite konseyi aşağıdaki görevleri yapar.

a) Rektör ve dekanları seçmek ve atamak,

b) Üniversite stratejik planını onaylamak,

c) Üniversitenin yatırım programını ve bütçe tasarısını hazırlamak,

ç) Bütçe tertipleri arasında aktarma ve ödenek ekleme yapılmasını karara bağlamak,

d) Üniversite adına kamulaştırmaya, gayrimenkul satın alınmasına, üniversitenin mülkiyetindeki gayrimenkuller üzerinde üçüncü kişiler lehine aynî hak tesisine karar vermek,

e) Öğrenci kontenjanlarını Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde belirlemek,

f) Sözleşmeli öğretim elemanlarına ödenecek ücretleri belirlemek,

g) Senatonun, 12 nci maddenin 3 ncü fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen kararları ile üniversite yönetim kurulunun 13 ncü maddenin 3 ncü fıkrasının (c) bendinde belirtilen kararlarını onaylamak,

(7) Üniversite konseyi kurulan Devlet yükseköğretim kurumlarında yeni alınacak öğretim elemanları kadrolu veya sözleşmeli olarak istihdam edilebilir. Mevcut öğretim elemanları kendi istekleri ve üniversite konseyinin uygun görmesi halinde sözleşmeli statüye geçebilir. Sözleşmelerde uygulanacak tavan ücretler, unvanlar itibarıyla diğer kanunlarda öğretim elemanları için ek ders ücreti ile döner sermaye ek ödemesi hariç kadrosuna bağlı olarak mali haklar kapsamında verilmesi öngörülen ödemenin üç katını aşmamak üzere üniversite konseyi tarafından belirlenir. Üniversite konseyi tarafından belirlenen ilkelere göre her öğretim elemanına bu taban ve tavan ücreti arasında bir ücret takdir edilerek sözleşme imzalanır. Sözleşmede öğretim elemanından beklenen faaliyetler ve buna karşılık yapılacak ücret ödemesi ve diğer ödemeler yer alır. Sözleşmeler iki yılda bir yeniden değerlendirilir. Sözleşmesi sona erenlerle tekrar sözleşme yapılıp yapılmayacağına, oluşturulan kriterler

çerçevesinde gerekçesi belirtilerek üniversite konseyi karar verir. Sözleşmeli öğretim elemanlarına kadrosuna bağlı olarak mali haklar kapsamında ödenmesi öngörülen bütüt ödeme tutarı ile bu fıkra göre ödenecek bütüt sözleşme ücreti arasındaki fark üniversitenin özgelirlerinden karşılanır.

(8) Üniversite konseyinin çalışmasına ilişkin usul ve esaslar, Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(9) Mali yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, belirgin yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı veya eğitim-öğretimin sürdürülemez hale geldiği durumlarda, Genel Kurul, üniversite konseyinin seçiminin yenilenmesine karar verebilir.

(10) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde öngörülen şartlardan birini üst üste üç yıl yerine getiremediği tespit edilen üniversite konseyinin görevine Kurul kararı ile son verilir ve üniversite konseyinin yetkilerini üniversite konseyi bulunmayan devlet yükseköğretim kurumu haline dönüştürülünceye kadar Kurul kullanır.

Rektör

MADDE 11- (1) Profesör unvanına sahip olan rektör, üniversitenin en üst amiri olup, üniversiteyi Kurulun, üniversite konseyinin, üniversite senatosunun ve üniversite yönetim kurulunun kararlarına ve stratejik plan ile performans programına uygun olarak yönetir; senato ve üniversite yönetim kuruluna başkanlık eder; üniversite birimleri arasında düzenli ve uyumlu çalışmayı sağlar; üniversite tüzel kişiliğini temsil eder.

(2) Rektör beş yıllığına atanır. Bir kimse aynı Devlet üniversitesinde iki defa rektörlük yapamaz.

(3) Devlet üniversitelerinde sosyal ve beşeri bilimler, sağlık bilimleri, fen ve mühendislik bilimleri alanları esas olmak üzere aynı bilim alanından üst üste iki defa rektör seçilemez.

(4) Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek amacıyla ve kendi görev süresi ile sınırlı olmak üzere, profesörler arasından üç rektör yardımcısı görevlendirebilir. Kayıtlı öğrenci sayısı ellibinin üzerinde olan üniversitelerde yönetim kurulu kararı ile rektör yardımcısı sayısı beşe çıkarılabilir. Devlet üniversitelerinde rektörün görevi sona erdiğinde veya göreve vekalet altı aydan fazla sürdüğü takdirde yerine yenisi atanıncaya kadar üniversite konseyi bulunan üniversitelerde üniversite konseyi tarafından, üniversite konseyi bulunmayan üniversitelerde ise Kurul tarafından o yükseköğretim kurumunda tam zamanlı görev yapan bir profesör öğretim üyesi rektör vekili olarak atanır.

(5) Üniversite konseyi bulunmayan Devlet üniversitelerinde rektör seçimi ve atamasında aşağıdaki usul uygulanır:

a) Rektör adaylarını belirleme komisyonu Genel Kurul tarafından belirlenen bir Kurul üyesinin başkanlığında, Genel Kurulun, ilgili üniversitenin öğretim üyeleri arasından seçeceği iki; ilgili üniversite senatosunca, farklı fakülte öğretim üyeleri arasından seçilen üç; bu altı kişinin üniversitenin bulunduğu ildeki vergi mükellefleri içerisinde en çok gelir vergisi ödeyen gerçek kişiler ya da kurumlar vergisi ödeyen tüzel kişi temsilcileri arasından veya ilgili üniversiteye en çok bağışta bulunanlar arasından seçeceği bir kişi olmak üzere toplam yedi kişiden oluşur.

b) Rektörlüğe başvuru şartları Kurul tarafından ilan edilir.

c) Bir yükseköğretim kurumunda profesör olarak atanmış ve bu ilana başvuran adaylar veya aday gösterilenler arasından, rektör adaylarını belirleme komisyonu tarafından üç aday belirlenir.

ç) Belirlenen adaylar arasından biri Kurul/Cumhurbaşkanı tarafından rektör olarak atanır.

(5) inci fıkraya alternatif: Üniversite konseyi bulunmayan Devlet üniversitelerinde rektör, kadrolu öğretim üyelerinin katılacağı seçimle belirlenir. Seçimde en çok oyu alan aday Kurul/Cumhurbaşkanı tarafından rektör olarak atanır.

(6) Üniversite konseyi oluşturulan Devlet üniversitelerinde rektör seçimi ve atamasında aşağıdaki usul izlenir:

a) Üniversite konseyi tarafından rektör adaylarını belirleme komisyonu oluşturulur.

b) Üniversite konseyinin belirlediği başvuru şartları ilan edilir.

c) Rektör adaylarını belirleme komisyonu, bu Kanun hükümlerine tabi herhangi bir üniversitede profesör olarak atanmış ve bu ilana başvuran adaylar arasından üç aday belirler.

ç) Adaylardan biri, üniversite konseyi tarafından gizli oyla seçilir ve üniversite konseyi başkanı tarafından rektör olarak atanır. Üniversite konseyi, önerilen adayları uygun bulmadığı takdirde yeni adaylar önerilmesini talep edebilir.

d) Rektör seçimi ve atanması işlemleri ile ilgili bilgi ve belgeler Kurulun bilgisine sunulur.

e) Rektör adaylarını belirleme komisyonlarına üye olarak seçilecek kişilerin nitelikleri ile komisyonların çalışma usulleri Kurul tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(7) Yeni kurulan veya kuruluş tarihinden itibaren onbeş yıl geçmemiş Devlet üniversitelerinde rektör, yapılan ilan üzerine başvuran adaylar arasından Kurul/Cumhurbaşkanı tarafından seçilir ve atanır.

(8) Vakıf üniversiteleri ile özel üniversitelerde rektör, üniversite mütevelli heyeti tarafından yapılan teklif üzerine Kurul tarafından atanır.

(9) Üniversite konseyi bulunan Devlet üniversiteleri ile vakıf üniversiteleri ve özel üniversitelerde henüz görev süresi dolmamış olan rektörün görevden alınabilmesi ancak gerekçeleri açıkça belirtilmek şartıyla Üniversite Konseyi veya mütevelli heyetin teklifi üzerine ve Kurulun/Cumhurbaşkanı onayı ile mümkündür.

(10) Rektörlerin seçilmesi ve atanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Senato

MADDE 12- (1) Senato, üniversitenin akademik konularda en üst karar organıdır.

(2) Senato, rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar, enstitü ve konservatuar müdürleri, her fakülteden fakülte öğretim üyeleri tarafından üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile meslek yüksekokulları müdürlerinin kendi aralarından seçeceği en fazla üç müdürden oluşur. Genel sekreter oy hakkı olmaksızın senato toplantılarına katılır ve raportörlük yapar. Üniversite öğrenci temsilcisi oy hakkı olmaksızın akademik yükselme ve atama konuları dışındaki toplantılara katılabilir.

(3) Senatonun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Üniversite konseyi bulunmayan üniversitelerde üniversitenin stratejik planını karara bağlamak,

b) Bu Kanun hükümlerine göre üniversitenin yönetmeliklerini çıkarmak,

c) Üniversite bünyesinde fakülte, enstitü, araştırma enstitüsü ve konservatuar kurulması teklif edilmesine karar vermek,

ç) Üniversite bünyesinde meslek yüksekokulu, araştırma ve uygulama merkezi, bölüm, anabilim ve anasanat dalı ile bilim dalı ve sanat dalı kurulmasını karara bağlamak,

d) Üniversite bünyesindeki yükseköğretim birimlerinin öğretim programlarını karara bağlamak,

e) Üniversitenin akademik takvimini karara bağlamak,

f) Üniversitenin akademik yükseltmelerinde esas alınacak kıstasları belirlemek,

g) Fahri doktora unvanı verilmesini karara bağlamak,

ğ) Fakülte kurulunun aldığı kararlara yapılan itirazları karara bağlamak,

h) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(4) Senato, her eğitim-öğretim döneminde en az iki defa olmak üzere, rektörün çağırısı üzerine toplanır.

Üniversite yönetim kurulu

MADDE 13- (1) Üniversite yönetim kurulu, üniversitenin idari konularda en üst karar organıdır.

(2) Üniversite yönetim kurulu, rektörün başkanlığında, dekanlar, enstitü ve konservatuar müdürleri ile meslek yüksekokulları müdürlerinin kendi aralarından seçeceği bir müdürden oluşur. Rektör yardımcıları ve genel sekreter oy hakkı olmaksızın toplantılara katılır ve genel sekreter raportörlük yapar. Üniversite öğrenci temsilcisi oy hakkı olmaksızın akademik yükselme, atama ve disiplin konuları dışındaki toplantılara katılabilir.

(3) Üniversite yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Üniversitenin stratejik planını hazırlamak,

b) Üniversitenin performans programını karara bağlamak,

c) Üniversitenin her yıl düzenli olarak eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet faaliyetlerini belirlenen performans ilkelerine göre değerlendiren öz değerlendirme raporunu hazırlamak ve kamuoyuna açıklamak.

ç) Üniversitenin yatırım programını ve bütçe tasarısını hazırlamak,

d) Bütçe fasılları arasında aktarma yapılmasını karara bağlamak,

e) Üniversite adına kamulaştırmaya, gayrimenkul satın alınmasına, üniversitenin mülkiyetindeki gayrimenkuller üzerinde üçüncü kişiler lehine aynî hak tesisine karar vermek,

f) Akademik personelin atanmasını karara bağlamak,

g) Rektörün üniversite yönetimi ile ilgili gündeme aldığı konularda karar almak,

ğ) Fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu yönetim kurullarının aldığı kararlara yapılan itirazları karara bağlamak.

(4) Üçüncü fıkranın (b), (ç), (d), (e) ve (g) bentlerindeki görevler, üniversite konseyi oluşturulan üniversitelerde üniversite konseyi tarafından yerine getirilir.

Üniversite idarî teşkilatı

MADDE 14- (1) Üniversite idarî teşkilatı aşağıdaki birimlerden oluşur.

a) Rektörlük,

b) Genel Sekreterlik,

c) Dekanlık,

ç) Konservatuar Müdürlüğü,

d) Enstitü Müdürlüğü,

e) Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü,

f) Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü,

g) Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü.

(2) Genel Sekreterlik, bir genel sekreter ile en çok iki genel sekreter yardımcısından ve bağlı birimlerinden oluşur. Genel sekreter, rektöre karşı sorumlu olup şu görevleri yapar.

a) Sorumluluk alanında bulunan birimlerin verimli, düzenli ve uyumlu şekilde çalışmasını sağlamak,

b) Senato ve üniversite yönetim kurulunda alınan kararların yazılmasını ve korunmasını sağlamak,

c) Senato ve üniversite yönetim kurulunun kararlarını üniversitenin birimlerine iletmek,

ç) Rektör tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(3) Üniversite konseyi bulunan üniversitelerde konseyin sekreterlik hizmetleri genel sekreterlikçe yürütülür.

(4) Genel sekreterliğe bağlı birimler ve bunların görevleri şunlardır:

a) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı: Öğrencilerin kayıt, kabul ve ders durumları ile ilgili işleri yapmak; mezuniyet, kimlik, burs ve mezunların izlenmesi işlemlerini yürütmek.

b) Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı: Öğrencilerin genel sağlık sigortası dışında kalan ve ilgili mevzuatı uyarınca yükseköğretim kurumları tarafından karşılanması gereken sağlık ve tedavi hizmetleri ile barınma ve yemek, spor, kültürel ve sosyal ihtiyaçları ile ilgili hizmetleri yürütmek.

c) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı: Üniversite kütüphanelerinin her türlü ihtiyacını karşılamak, baskı, film, videobant, mikrofilm gibi kayıt kataloglarını hizmete sunma işlemleri ile bibliyografik tarama işlemlerini yapmak.

ç) Dış İlişkiler ve Tanıtım Daire Başkanlığı: Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlar ve yurtiçi ve yurtdışı diğer yüksek öğretim kurumları ile olan ilişkilerini, öğrenci ve öğretim üyesi değişim programlarının koordinasyonunu, üniversitenin yurtiçi ve yurtdışında tanıtılması faaliyetlerini yapmak.

d) Kalite ve Akreditasyon Daire Başkanlığı: Yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinin kalite düzeylerinin geliştirilmesi ve akreditasyonunun gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

e) Araştırma Geliştirme ve Yenilik Daire Başkanlığı: Üniversitenin sanayi ve iş dünyası ile olan ilişkilerini düzenlemek, geliştirmek, üniversitenin araştırma geliştirme faaliyetlerini koordine etmek.

f) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak, yükseköğretim kurumunun hizmet birimleri için performans ölçütlerinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapmak.

g) Hukuk Müşavirliği: 659 sayılı Genel ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.

ğ) Bilgi Yönetimi Daire Başkanlığı: Üniversitenin ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi işlem sistemini kurmak ve işletmek; istatistik bilgilerini tutmak, eğitim-öğretim ve araştırmalara destek vermek.

h) İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı: Üniversite personelinin atama, özlük ve emeklilik işleriyle ilgili işlemleri yapmak, idarî personelin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

ı) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı: Üniversitenin ihtiyacı olan taşınmazlar dışındaki satın alma, kiralama, arşiv, güvenlik, sağlık ve benzeri her türlü idarî ve malî hizmetlerin yürütmek; üniversitenin taşınır ve taşınmaz kayıtlarını tutmak; hizmet binalarının temizlik, aydınlatma ve ısıtma hizmetlerini yürütmek; konut tahsisi, sosyal tesislerin kurulması ve yönetilmesi ile ilgili hizmetleri yürütmek.

i) Gayrimenkul Yönetim ve Geliştirme Daire Başkanlığı: Üniversitenin taşınmazlara ilişkin yapma, yaptırma, bakım, onarım ve tadilat işlerini yürütmek; yükseköğretim kurumunun ihtiyaç duyduğu hizmet binalarını kiralamak, satın almak, yapmak, yaptırmak veya kurumun mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binaların devri karşılığında veya kurum bütçesinin ilgili tertiplerine bu amaçla konulan ödeneklerden, düzenlenen protokol çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarına doğrudan yaptırmak; yükseköğretim kurumunun taşınmaz ve demirbaşlarını kiraya vermek, işletmek, kamu kurumları arasında taşınmaz ve aynî hak devri ile kuruma yapılacak taşınmaz bağış işlemlerinin yürütülmesinde mevzuata yönelik değerlendirmeleri, teknik-ekonomik etütleri ve verimlilik hesaplarını yapmak,

izlemek, her aşamada takip etmek ve yürütmek; taşınmaz ve demirbaşların bakım ve onarım işlerini yürütmek.

j) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği: Rektörlüğün basın ve halka ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve yürütmek, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılacak işleri yürütmek.

k) Özel Kalem Müdürlüğü: Rektörün çalışma programını hazırlamak, resmi ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek.

(5) Yukarıdaki hizmet birimlerinden hukuk müşavirliği, basın ve halkla ilişkiler müşavirliği ve özel kalem müdürlüğü doğrudan rektöre bağlıdır

(6) Dördüncü fıkrada belirtilen birimler belirlenen görevlere ek olarak rektör tarafından verilen diğer görevleri de yaparlar.

(7) Rektör tarafından üniversitenin değişen akademik ve idarî ihtiyaçlarını karşılamak üzere, üniversite yönetim kurulu kararı ile doğrudan rektöre bağlı, rektör yardımcısı sayısının en fazla iki katı kadar koordinatör görevlendirilebilir.

(8) Yükseköğretim kurumları bünyesinde yer alan meslek yüksekokullarının koordinasyonunu sağlamak üzere bir meslek yüksekokulları koordinatörlüğü oluşturulur.

Dekan ve fakülte yönetimi

MADDE 15- (1) Fakültenin organları dekan, fakülte yönetim kurulu ve fakülte kuruludur.

(2) Fakültenin en üst yöneticisi olan dekan, fakülteyi, üniversitenin stratejik planına ve performans programına, senatonun, üniversite ve fakülte yönetim kurullarının kararlarına uygun olarak yönetmekle, bölümler ve anabilim dalları arasında düzenli ve uyumlu çalışmayı sağlamakla, fakülte bünyesindeki eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamakla ve fakülteyi temsil etmekle görevli ve yetkilidir.

(3) Devlet yükseköğretim kurumlarında fakültede kadrolu öğretim üyelerince yapılan seçimde en fazla oy alan profesör unvanına sahip öğretim üyesi üç yıl süreyle üniversite yönetim kurulunca, üniversite konseyi olan üniversitelerde ise, konsey başkanı tarafından dekan olarak atanır. Kadrolu profesör sayısı üç veya daha az olan ya da en fazla on öğretim üyesi bulunan fakültelerde dekan doğrudan üniversite yönetim kurulu, üniversite konseyi bulunan üniversitelerde ise konsey başkanı tarafından atanır. Devlet yükseköğretim kurumlarında bir kişi aynı fakültede üst üste en fazla iki dönem dekan olarak görev yapabilir. Özel ve vakıf yükseköğretim kurumlarında dekan doğrudan rektör tarafından atanır.

(4) Görev süresi dolmamış olan dekan, ancak, Kurulun uygunluk görüşü üzerine üçüncü fıkrada belirtilen atamaya yetkili merci tarafından görevinden alınabilir.

(5) Dekan, fakültenin kadrolu öğretim üyeleri arasından iki, öğrenci sayısı üç binin üzerinde olan fakültelerde kendi görev süresiyle sınırlı olmak üzere üç dekan yardımcısı görevlendirebilir.

(6) Fakültenin akademik ve idarî konularda en üst karar organı olan fakülte yönetim kurulu dekanın başkanlığında, dekanın belirleyeceği en fazla beş bölüm başkanı; fakültede kadrolu profesör, doçent, yardımcı doçent ve araştırma görevlilerinin kendi aralarından seçeceği üç profesör, iki doçent, bir yardımcı doçent ve bir araştırma görevlisi ile fakülte öğrenci temsilcisinden oluşur. Fakültede temsil edilemeyen akademik unvanlar için seçim yapılmaz. Üyelerin görev süresi dekanın görev süresi ile sınırlıdır. Dekan yardımcıları ile fakülte sekreteri oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılır, fakülte sekreteri raportörlük yapar. Fakülte öğrenci temsilcisi oy hakkı olmaksızın akademik yükselme, atama ve disiplin konuları dışındaki toplantılara katılabilir.

(7) Fakülte yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Fakülte kurulunun, bölümlerin ve anabilim dallarının teklifi üzerine fakültenin, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile bu faaliyetlerle ilgili esasların, plan ve programların uygulanmasını sağlamak.

b) Eğitim ve öğretim takviminin uygulanmasını sağlamak.

c) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim-öğretim ve sınavlara ait işlemler hakkında karar vermek.

ç) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili gündeme aldığı konularda karar almak.

d) Bu Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

(8) Fakülte kurulu dekanın başkanlığında, fakülteye bağlı bölüm başkanları, bölüm olmayan fakültelerde anabilimdalı başkanları ile profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, yardımcı doçentlerin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden oluşur. Fakülte kurulu yılda en az iki defa dekanın çağrısı üzerine toplanır.

(9) Fakülte kurulunun görevi eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan ve programlara ilişkin fakülte yönetim kuruluna öneride bulunmaktır.

(10) Konservatuvarın organları, müdür, yönetim kurulu ve konservatuvar kurulundan oluşur. Bu organların görev ve yetkileri fakülte organlarının görev ve yetkileri ile aynıdır.

Enstitü, araştırma enstitüsü, araştırma ve uygulama merkezleri

MADDE 16- (1) Enstitünün organları, enstitü müdürü ve enstitü yönetim kuruludur.

(2) Enstitünün en üst yöneticisi olan enstitü müdürü, enstitüyü, üniversitenin stratejik planına ve performans programına, senatonun, üniversite ve enstitü yönetim kurullarının kararlarına uygun olarak yönetmekle, enstitü bünyesindeki eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamakla ve enstitüyü temsil etmekle görevli, yetkili ve sorumludur.

(3) Üniversite konseyi bulunan devlet yükseköğretim kurumlarında enstitü müdürü üç yıllığına üniversite konseyi tarafından atanır.

(4) Enstitü müdürü, üniversite yönetim kurulu tarafından öğretim üyeleri arasından üç yıl için atanır ve aynı enstitüde üst üste en fazla iki defa müdürlük yapabilir. Müdür, kendi görev süresi ile sınırlı olmak üzere öğretim üyeleri arasından en çok iki yardımcı atayabilir.

(5) Görev süresi dolmamış olan enstitü müdürü, üniversite yönetim kurulu tarafından gerekçesi gösterilerek görevinden alınabilir.

(6) Enstitünün akademik ve idari konularda en üst karar organı olan enstitü yönetim kurulu müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ile üniversite yönetim kurulu tarafından kendi üyeleri dışından, varsa farklı fakültelerden seçilecek yedi öğretim üyesinden oluşur. Üyelerin görev süresi müdürün görev süresi ile sınırlıdır. Enstitü sekreteri oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılır ve raporörlük yapar.

(7) Lisansüstü program teklifleri bölüm başkanları, bölüm olmayan birimlerde anabilim ya da anasanat dalı başkanı tarafından yapılır. Bir veya birden çok bölümün ortak olarak teklif ettiği disiplinlerarası lisansüstü programlar için enstitü yönetim kurulu ilgili bölümlerden bir öğretim üyesini koordinatör olarak görevlendirir.

(8) Bir üniversitede lisansüstü eğitim vermek üzere, sosyal ve beşeri bilimler, sağlık bilimleri ile fen ve mühendislik bilimleri enstitüleri olmak üzere en fazla üç enstitü bulunabilir.

(9) Araştırma enstitülerine rektör tarafından yönetici olarak bir müdür ve işleri yürütecek sayıda akademik ve idarî personel görevlendirilir. Araştırma ve uygulama merkezlerinde rektör tarafından idarî personel görevlendirilir.

(10) Araştırma enstitüleri ile araştırma ve uygulama merkezlerinin bu maddede zikredilmeyen çalışma esasları Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Meslek yüksekokulu müdürü ve meslek yüksekokulu yönetimi

MADDE 17- (1) Meslek yüksekokulunun organları, meslek yüksekokulu müdürü ve meslek yüksekokulu yönetim kuruludur.

(2) Meslek yüksekokulunun en üst yöneticisi olan meslek yüksekokulu müdürü, meslek yüksekokulunu, üniversitenin stratejik planına ve performans programına, senatonun, üniversite ve meslek yüksekokulu yönetim kurullarının kararlarına uygun olarak yönetmekle, meslek yüksekokulunun bünyesindeki eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamakla ve meslek yüksekokulunu temsil etmekle görevli, yetkili ve sorumludur.

(3) Üniversiteye bağlı meslek yüksekokullarında müdür üniversite konseyi bulunan devlet yükseköğretim kurumlarında üç yıllığına üniversite konseyi tarafından, üniversite konseyi bulunmayanlarda ise rektör tarafından; vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında rektör tarafından atanır.

(4) Devlet yükseköğretim kurumu statüsündeki meslek yüksekokullarında müdür Kurul tarafından, vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında ise Kurula bildirilmek kaydıyla mütevelli heyet tarafından atanır.

(5) Süresi biten müdür tekrar atanabilir. Müdür, görev süresi ile sınırlı olmak üzere yüksekokul öğretim elemanları arasından kendisine iki yardımcı atayabilir. Her bir önlisans diploma programı için meslek yüksekokulu müdürü bir program koordinatörü görevlendirir.

(6) Meslek yüksekokulunun akademik ve idari konularda karar organı olan meslek yüksekokulu yönetim kurulu müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve program koordinatörlerinden oluşur. Üyelerin görev süresi müdürün görev süresi ile sınırlıdır. Meslek yüksekokulu sekreteri oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılır ve raportörlük yapar.

(7) Meslek yüksekokulunda her bir diploma programı için paydaşların içinde yer aldığı bir program danışma kurulu oluşturulur. Bu kurulun önerileri program değerlendirme ve geliştirmede dikkate alınır.

(8) Meslek yüksekokullarının çalışmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bölüm ve bölüm kurulu

MADDE 18- (1) Bölüm başkanı, bölümün kadrolu profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri arasından bölümün kadrolu öğretim üyelerince seçilir ve dekan tarafından üç yıl için atanır. Bölümün öğretim üyesi sayısının üçten az olması durumunda bölüm başkanı doğrudan dekan tarafından atanır. Bölüm başkanları üst üste en çok iki kere seçilebilir ve atanabilirler.

(2) Bölüm başkanı en fazla iki yardımcı atar. Bölüm başkanının görevi sona erdiğinde yardımcılarının görevi de kendiliğinden sona erer.

(3) Yeni kurulan fakültelerde ve meslek yüksekokullarında bölüm başkanı üç yıl için dekan ya da meslek yüksekokulu müdürü tarafından atanır.

(4) Bölüm başkanı, bölüm kuruluna başkanlık eder. Bölüm başkanı kurulun aldığı kararların uygulanmasından, bölüme ait her türlü faaliyetin düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.

(5) Bölüm kurulu bölümde görev yapan kadrolu öğretim üyeleri ile öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerinin kendi aralarından seçecekleri birer temsilci ve katılımı öğrencileri ilgilendiren konularla sınırlı olmak kaydıyla oy hakkı olmaksızın bir öğrenci temsilcisinden oluşur. Bölüm kurulu, bölümde her düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve diğer faaliyetlerin planlanmasından sorumludur.

(6) Bölümün görevleri ve çalışma esasları Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Anabilim ve anasanat dalı, bilim ve sanat dalı

MADDE 19 – (1) Anabilim veya anasanat dalı, bölümü oluşturan ve en az bir bilim veya sanat dalını kapsayan eğitim-öğretim ve uygulama faaliyetlerinin yürütüldüğü akademik bir birimdir. Anabilim veya anasanat dallarının kurulmasına, birleştirilmesine veya kaldırılmasına yükseköğretim kurumları senatolarınca karar verilir.

(2) Bilim veya sanat dalı, anabilim veya anasanat dalı içinde eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama yapan bir birimdir. Anabilim veya anasanat dallarına bağlı olarak bilim veya sanat dalı kurulmasına ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanı, bölüm başkanı ve dekanın ortak önerileri üzerine yükseköğretim kurumları senatolarınca karar verilir.

(3) Anabilim ve anasanat dalı başkanı ile bilim ve sanat dalı başkanları o anabilim ve anasanat ya da bilim ve sanat dalının profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri, yardımcı doçent de bulunmadığı takdirde öğretim görevlileri arasından, o anabilim ve anasanat ya da bilim ve sanat dalında görevli öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerince seçilir ve dekan ya da müdür tarafından atanır.

(4) Anabilim ve anasanat dalları ile bilim ve sanat dallarının kuruluş ve işleyişine ilişkin diğer usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan bir yönetmelikle belirlenir.

Fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokullarının diğer idarî ve malî işleri

MADDE 20- (1) Her fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulunun idarî teşkilatının başında dekana, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulunda ise müdüre bağlı bir sekreter ile sekreterlik bürosunda ihtiyaca göre kurulacak öğrenci işleri, personel, kütüphane, idarî ve malî işler, yayın ve destek hizmetleri birimi bulunur. Bu birimler üniversite yönetim kurulu kararı ile kurulur.

Öğrenci konseyi

MADDE 21 (1) - Yükseköğretim kurumlarının her düzeyinde sunulan hizmetler ile eğitim-öğretimin ortam ve şartlarının iyileştirilmesi, üniversitelerde öğrencilere yönelik olarak yaşam kalitesinin artırılması, öğrencilerin mezuniyet sonrası döneme hazırlanması ve yükseköğretim kurumlarının karar süreçlerine öğrencilerin katkılarının sağlanması amacıyla rektörlüğe önerilerde bulunmak üzere her yükseköğretim kurumunda bir öğrenci konseyi oluşturulur.

(2) Yükseköğretim kurumlarında yönetim kurulu kararıyla öğrenci konseylerine yürütecekleri faaliyet programı çerçevesinde Rektörlükçe her yıl bütçeden belirli bir tutar ayrılır. Öğrenci konseyinin bütçe ve harcamaları yükseköğretim kurumunun iç denetim ve kontrol sistemi çerçevesinde denetlenir.

(3) Yükseköğretim kurumları tarafından faaliyetlerini gereği gibi yürütebilmeleri için öğrenci konseyine uygun bir mekan tahsis edilir.

(4) Türkiye Yükseköğretim Öğrenci Konseyi, yükseköğretim kurumları öğrenci konsey başkanlarının kendi aralarından seçtikleri bir başkan ve on üyeden oluşur. Türkiye Yükseköğretim Öğrenci Konseyinin yürüteceği yıllık faaliyet programları çerçevesinde Kurul tarafından her yıl bütçeden belirli bir meblağ ayrılır ve buna ilişkin harcamalar Kurulca denetlenir.

(5) Yükseköğretim kurumları öğrenci konseyleri ile bunların oluşturduğu Türkiye Yükseköğretim Öğrenci Konseyinin oluşumu, katılacağı kurullar ve çalışma usul ve esasları Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Üniversite hastanesinin kurulması ve yönetimi

MADDE 22- (1) Bünyesinde tıp veya dış hekimliği fakültesi bulunan üniversitelerde, Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurul kararı ile üniversite hastanesi kurulabilir.

(2) Üniversite hastanesi, rektörün görevlendireceği bir yardımcısının başkanlığında, sağlıkla ilgili fakültelerin dekanları, başhekim, hastane müdürü ve varsa döner sermaye işletmesinin müdüründen oluşan yönetim kurulu tarafından yönetilir.

(3) Yönetim kurulu, hastanelerdeki eğitim, araştırma, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi ile gelir ve gider idaresine, insan kaynakları ve malzeme tedarikine yönelik kararları alır.

(4) İki ya da daha fazla üniversite hastanesi aralarında işbirliği oluşturmak suretiyle, tıbbi malzemelerle sair sarf malzemelerinin teminine ilişkin işlemlerin bir merkezden yapılmasını sağlayabilirler.

(5) Devlet üniversiteleri bünyesindeki hastanelerde, yönetim kurulu kararı ile, yardımcı sağlık hizmetlerinde ve idarî görevlerde, kadro şartı aranmaksızın ve ücretleri tamamen döner sermaye işletmesi gelirlerinden ödenmek üzere, 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre personel istihdam edilebilir.

(6) Üniversite hastanelerinin kalite ve standart denetimi Türkiye Yükseköğretim Kurulunun Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirleyeceği ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

(7) Üniversite hastanelerinin yönetimine dair diğer usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yükseköğretim kurumları ile hastaneler arasında işbirliği

Madde 23- (1) Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait kurum ve kuruluşlar ile Devlet yükseköğretim kurumlarının ilgili birimleri arasında işbirliği yapılması 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu hükümlerine tabidir.

(2) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumları ile özel sağlık kuruluşları arasında tıp, dişhekimliği ve diğer sağlık bilimleri alanlarında eğitim-öğretim, araştırma, uygulama ve sağlık hizmeti sunumu amacıyla işbirliği yapılabilir. Türkiye Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde bu yükseköğretim kurumları ile işbirliği yapan özel sağlık kuruluşları üniversite hastanesi olarak kabul edilir. Bu işbirliğinin şartları, usul ve esasları Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükseköğretim Kurumlarının Kuruluş ve Görevleri

Yükseköğretim kurumlarının kuruluşu

MADDE 24- (1) Yükseköğretim kurumları Devlet, vakıf ya da özel yükseköğretim kurumu olmak üzere farklı statülerde kurulabilir. Devlet yükseköğretim kurumu kanunla, özel ve vakıf yükseköğretim kurumları ise Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur. Devlet yükseköğretim kurumları kamu tüzel kişiliğini, diğer yükseköğretim kurumları ise özel hukuk tüzel kişiliğini haizdir.

(2) Yükseköğretim kurumu bünyesinde fakülte, enstitü, konservatuar ve araştırma enstitüsü ilgili yükseköğretim kurumu senatosunun; yükseköğretim kurumu statüsündeki meslek yüksekokulu bünyesinde enstitü ya da araştırma merkezi kurulması yönetim kurulunun talebi ve Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile; meslek yüksekokulu, araştırma ve

uygulama merkezi, bölüm, anabilim dalı, anasanat dalı, bilim dalı ve sanat dalı Kurulun belirlediği kriterler çerçevesinde senato kararı ile kurulur.

Yükseköğretim kurumlarının görevleri

MADDE 25- (1) Yükseköğretim kurumlarının görevleri şunlardır.

a) Bireylerin fırsat eşitliği ve hayatboyu öğrenme ilkesi gereğince bireysel ve toplumsal projelerin daha başarılı bir düzeyde hayata geçirilmesini sağlayacak bilgi, beceri ve yetkinlik ile donatılması ve onların girişimde bulunmaktan ve sorumluluk yüklenmekten kaçınmayan, eleştirel düşünme becerilerine sahip, insan hakları, demokrasi ve kültürel değerler konusunda duyarlı ve aktif bireyler olmasına yönelik evrensel standartlarda eğitim-öğretim hizmeti vermek.

b) Bilimsel bilgi, teknoloji ve sanatsal üretime yönelik araştırmalar ve yayınlar yapmak, yaptırmak ve nitelikli bilim insanı yetiştirmek

c) Toplumsal ihtiyaçların giderilmesi bakımından gerek duyulan alanlarda kamu hizmeti üretmek, ülkenin bilimsel, kültürel, sanatsal, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak, ihtiyaçlara uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak.

ç) Yükseköğretim kurumlarında özgürce araştırma ve bilimsel çalışma yapılması ve topluma sunulması için uygun ortam hazırlamak.

Türkiye’de yabancı yükseköğretim kurumu açılması

MADDE 26- (1) Yabancı yükseköğretim kurumlarının Türkiye’de fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu açabilmesine, Kurulun teklifi üzerine mütekabiliyet şartı aranarak Bakanlar Kurulu kararı ile izin verilebilir. Yabancı yükseköğretim kurumlarının Türkiye’de kurdukları fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulları, bünyesinde yürütülen yükseköğretim faaliyeti bakımından kendi eğitim programlarını uygulamak üzere Yükseköğretim Kurulunun bu tür yükseköğretim kurumları için belirlediği şartlara uymak kaydıyla faaliyet göstermek üzere eğitim birimi açabilirler.

(2) Bu yükseköğretim kurumlarının öğrenci kontenjanları Kurul tarafından belirlenir. Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı yükseköğretim kurumlarına kabul edilecek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrencilerin sayısı, belirlenen kontenjanın yüzde yirmibeşinden fazla olamaz.

(3) Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı yükseköğretim kurumlarından alınan akademik derece ve unvanlar, yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan akademik derece ve unvanlar gibi denklik işlemlerine tabidir.

(4) Bu maddede belirtilen hususlara ilişkin düzenlemeler Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışında yükseköğretim kurumu açılması

MADDE 27- (1) Türkiye’deki Devlet yükseköğretim kurumlarının yurtdışında yükseköğretim birimi açabilmesine Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile izin verilebilir. Türkiye’deki vakıf ve özel yükseköğretim kurumları ise Kurula bilgi vermek suretiyle yurtdışında birim kurabilir. Bu yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyetleri Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına tabidir. Bu kurumlardan alınan diplomalar yurtiçindeki yükseköğretim kurumlarının diplomaları gibi işlem görür.

(2) Bu hususa ilişkin düzenlemeler Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Vakıf yükseköğretim kurumlarının kuruluş şartları ve tabi olduğu esaslar

MADDE 28- (1) Kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla vakıf yükseköğretim kurumlarının kuruluşuna izin verilebilmesi için aşağıdaki şartların gerçekleşmesi gerekir.

a) Vakıf senedinde amaçlar arasında yükseköğretim kurumu kurmaya yer verilmiş olması,

b) Vakfın mülkiyetindeki taşınmazlar ile en az yüzde 40'ı nakit olmak kaydıyla malvarlığının Kurul tarafından belirlenen miktardan az olmaması,

c) Talep edilen yükseköğretim kurumu bünyesinde yürütülecek olan yükseköğretim faaliyeti için asgarî miktarı Kurul tarafından belirlenen büyüklükte taşınmaz veya taşınmazlar üzerinde kurulacak olan yükseköğretim kurumu lehine en geç yükseköğretim kurumunun kuruluş tarihinden itibaren altı ay içinde aynî hak tesis edilmesine yönelik malikler tarafından noter tasdikli taahhütte bulunulmuş olması,

ç) Bu taşınmazın yürürlükteki imar planlarına göre eğitim amaçlı yapılaşmaya müsait olması,

d) Vakfın, Kurul tarafından kabul edilebilecek mücbir sebepler dışında yükseköğretim kurumunu, tüzel kişilik kazandığı tarihten itibaren üç yıl geçtiği halde açmaması veya açamaması veya açılan birimlerde Kurulca belirlenen yetersizliği bir yıl içinde gidermemesi ve Kanun hükümlerine ve tespit edilen esaslara aykırı hareket edilmesi hallerinde, yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınır ve taşınmazların ve hakların Kurulca belirlenen bir Devlet yükseköğretim kurumuna devrini kabul ettiğine dair taahhüt belgesinin Kurula sunulmuş olması,

e) Vakıflar Genel Müdürlüğünün uygunluk görüşünün alınmış olması.

(2) Kurulan yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınır ve taşınmazların mülkiyeti ile aynî haklar tüzel kişiliğin kazanılması ile yükseköğretim kurumuna intikal eder. Tahsis edilen mal ve haklarla ilgili tescil ve teslim işlemleri kuruluştan itibaren altı ay içinde gerçekleştirilir.

(3) Birinci fıkranın (c) bendi hükmüne göre vakıf yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınmazlar üzerinde yükseköğretim amacı dışında başka bir faaliyette ve tasarrufla bulunulamaz. Vakıf yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınmazlar üzerinde bu Kanun hükümlerine aykırı olarak aynî ve şahsî hak tesisine ilişkin işlemler hükümsüzdür.

(4) Kurulan yükseköğretim kurumu bünyesinde yükseköğretim faaliyetine başlanabilmesi, ancak yükseköğretim biriminin faaliyeti bakımından gerekli ve yeterli altyapı tesislerinin en geç üç eğitim-öğretim yılı sonuna kadar eğitim-öğretime hazır hale getirilmiş olması; eğitim-öğretime başlayacak birimlerin bir yıllık cari giderlerinin yüzde yirmisini karşılayacak tutardaki paranın yükseköğretim kurumu hesabına aktarılmış olması ve Kurul tarafından belirlenen asgari sayıdaki öğretim elemanının sağlanması şartıyla Kurul tarafından verilecek izinle mümkündür.

(5) Kurucu vakıf, ilgili yükseköğretim kurumu mezun verinceye kadar her eğitim-öğretim yılı başında bir yıllık cari giderlerinin yüzde yirmisini karşılayacak tutardaki parayı yükseköğretim kurumu hesabına aktarır.

(6) Vakıf yükseköğretim kurumlarının ilan edilen öğrenci kontenjanının en az yüzde onu tam burslu olmak üzere toplamda en az yüzde otuzu burslu olarak öğrenim görür. Kurul bu oranları yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir.

(7) Vakıf yükseköğretim kurumlarında istihdam edilen akademik personelin Devlet memurluğuna girişe engel bir mahkûmiyetinin bulunmaması gerekir.

(8) Vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyetine ilişkin işlemleri ile öğretim elemanlarının atanma, yükselme ve disiplin işlemleri bu Kanun hükümlerine tabidir ve bu işlemlerden doğan ihtilaflara ilişkin davalar idari yargı mercilerinde görülür.

(9) Vakıf yükseköğretim kurumları mal varlıklarının yüzde ellisini aşacak düzeyde borçlanamazlar. Gelir gider ve kredi işlemleri ile borçlanma durumlarını yıllık olarak Kurula bildirirler.

(10) Vakıf yükseköğretim kurumlarının kuruluşuna ilişkin esas ve usuller Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Özel yükseköğretim kurumlarının kuruluş şartları ve tabi olduğu esaslar

MADDE 29- (1) Özel yükseköğretim kurumlarının kuruluşuna izin verilebilmesi için aşağıdaki şartların gerçekleşmesi gerekir.

a) İstıgal konusu ve faaliyet alanı münhasıran yükseköğretime yönelik olan bir anonim şirket kurulmuş olması,

b) Anonim şirketin hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,

c) Anonim şirket ortağı gerçek kişilerin devlet memurluğuna girişe engel bir mahkûmiyetinin bulunmaması; müflis veya konkordato ilan etmiş olmaması; tüzel kişi olması halinde bu tüzel kişinin yönetim ve denetiminde görevli kişilerin, kurucularda aranan diğer şartları taşıması,

ç) Anonim şirket yöneticileri, genel müdür, murahhas müdür yahut üst düzey yönetim ve temsile yetkili kılınanların kurucularda aranan şartlar dışında en az lisans düzeyinde öğretim görmüş olması,

d) En az yüzde 40'ı nakit olmak kaydıyla anonim şirketin ödenmiş sermayesinin Kurul tarafından belirlenen miktardan az olmaması ve bunun Kurulun izni olmaksızın tasarruf edilemeyecek şekilde bir devlet bankası hesabında tutulması,

e) Talep edilen yükseköğretim kurumu bünyesinde yürütülecek olan yükseköğretim faaliyeti için asgarî miktarı Kurul tarafından belirlenen büyüklükte taşınmaz veya taşınmazlar üzerinde kurulacak olan yükseköğretim kurumu lehine en geç yükseköğretim kurumunun kuruluş tarihinden itibaren altı ay içinde aynî hak tesis edilmesine yönelik malikler tarafından noter tasdikli taahhütte bulunulmuş olması,

f) Bu gayrimenkulün yürürlükteki imar planlarına göre eğitim amaçlı yapılaşmaya müsait olması,

g) Şirketin, Kurul tarafından kabul edilebilecek mücbir sebepler dışında yükseköğretim kurumunu, tüzel kişilik kazandığı tarihten itibaren üç yıl geçtiği halde açmaması veya açamaması veya açılan birimlerde Kurulca belirlenen yetersizliği bir yıl içinde gidermemesi, Kanun hükümlerine ve tespit edilen esaslara aykırı hareket edilmesi hallerinde, yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınır ve taşınmazların ve hakların Kurulca belirlenen bir Devlet yükseköğretim kurumuna devrini kabul ettiğine dair taahhüt belgesinin Kurula sunulmuş olması.

(2) Kurulan yükseköğretim kurumuna tahsis edilen malların mülkiyeti ile aynî haklar tüzel kişiliğin kazanılması ile yükseköğretim kurumuna intikal eder. Bu durumda tahsis edilen mal ve haklarla ilgili tescil ve teslim işlemleri kuruluştan itibaren altı ay içinde gerçekleştirilir.

(3) İzin talebinde bulunan anonim şirkete bir başka şirketin, vakfın veya derneğin ortak olması halinde, birinci fıkranın (c) bendindeki şart, bu şirket ortakları, vakıf veya dernek kurucuları ve yönetim kurulu üyeleri bakımından da aranır.

(4) Yükseköğretim kurumu kurabilmesine izin verilen;

a) Anonim şirketin ortaklarının hisselerinin devri,

b) Anonim şirketin ortağı olan şirketin ortaklarında ve yönetim kurulunda değişiklik yapılması,

c) Anonim şirketin ortağı olan vakfın veya derneğin yönetim kurulunda değişiklik yapılması,

Kurulun iznine tabidir.

(5) Özel yükseköğretim kurumu kurabilmesine izin verilen anonim şirket bünyesinde iznin kapsamı dışında herhangi bir ticari faaliyette bulunulamaz.

(6) Birinci fıkranın (e) bendi hükmüne göre özel yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınmazlar üzerinde yükseköğretim amacı dışında başka bir faaliyette ve tasarrufla bulunulamaz. Özel yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınmazlar üzerinde bu Kanun hükümlerine aykırı olarak aynî ve şahsî hak tesisine ilişkin işlemler hükümsüzdür.

(7) Kurulan yükseköğretim kurumu bünyesinde yükseköğretim faaliyetine başlanabilmesi, ancak yükseköğretim biriminin faaliyeti bakımından gerekli ve yeterli altyapı tesislerinin en geç üç eğitim-öğretim yılı sonuna kadar eğitim-öğretime hazır hale getirilmiş olması; eğitim-öğretime başlayacak birimlerin bir yıllık cari giderlerinin yüzde yirmisini karşılayacak tutardaki paranın yükseköğretim kurumu hesabına aktarılmış olması ve Kurul tarafından belirlenen asgarî sayıdaki öğretim elemanının sağlanması şartıyla Kurul tarafından verilecek izinle mümkündür.

(8) Kurucu şirket, ilgili yükseköğretim kurumu mezun verinceye kadar her eğitim-öğretim yılı başında bir yıllık cari giderlerinin yüzde yirmisini karşılayacak tutardaki parayı yükseköğretim kurumu hesabına aktarır.

(9) Özel yükseköğretim kurumlarının ilan edilen öğrenci kontenjanının en az yüzde onu tam burslu öğrenim görür. Kurul bu oranı yüzde yirmiye kadar artırmaya yetkilidir.

(10) Özel yükseköğretim kurumlarında istihdam edilen akademik personelin Devlet memurluğuna girişe engel bir mahkûmiyetinin bulunmaması gerekir.

(11) Özel yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyetine ilişkin işlemleri ile öğretim elemanlarının atanma, yükselme ve disiplin işlemleri bu Kanun hükümlerine tabidir ve bu işlemlerden doğan ihtilaflara ilişkin davalar idari yargı mercilerinde görülür.

(12) Özel yükseköğretim kurumları mal varlıklarının yüzde ellisini aşacak düzeyde borçlanamazlar. Gelir gider ve kredi işlemleri ile borçlanma durumlarını yıllık olarak Kurula bildirirler.

(13) Özel yükseköğretim kurumlarının kuruluşuna ilişkin esas ve usuller Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(14) Şirket malvarlığının denetimi aşağıdaki şartlara tabidir.

a) Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre denetime tabi olmasa bile şirket, bağımsız denetçiler tarafından denetlenir. Bağımsız denetçi raporları denetlemenin bitiminden itibaren iki hafta içinde Kurula sunulur.

b) Yönetim kurulu üyelerine ya da anonim şirket ortaklarına şirketin borçları varken herhangi bir kâr payı ve ikramiye ödenemez. Bu gibi durumlarda yönetim kurulu üyelerine sadece şirket esas sözleşmesi ya da genel kurul kararı ile belirlenen huzur hakkı ya da ücret ödenebilir.

c) Şirketin, yöneticiler ya da şirketin ortakları ile yaptıkları ticari işlemler ayrıca Kurula bildirilir ve Kuruldan onay alınır.

ç) Yükseköğretim kurumu kurabilmesine izin verilen şirketin hisselerinin haciz ya da cebri icra yoluyla satılması ancak Kurulun izniyle mümkündür.

(15) Aşağıdaki hallerde özel yükseköğretim kurumunun izni iptal edilir.

a) Şirketin iştiğal alanı dışında bir işle iştiğal ettiğinin tespit edilmesi,

b) Şirket kurucularının ve yönetim kurulu üyelerinin iznin verilmesinde belirlenen vasıfları kaybetmeleri ve bu eksikliklerin giderilmesi için Kurul tarafından verilen süre içinde eksikliklerin giderilmemesi,

c) Şirketin bağımsız denetçi raporlarından ya da Kurulun incelemelerinden malî durumunun eğitim-öğretim faaliyetini sürdürmeyecek ölçüde zayıf olduğunun tespit edilmesi, bankada bulundurması gereken nakdi tamamlanamaması,

ç) Gerekli altyapı, insan kaynakları ve tesisin kaybedilmesi ve verilen süre içinde tamamlanamaması,

d) Üniversiteye kayıt, sınav ve diploma usulsüzlüklerinin yapıldığının tespit edilmiş olması.

(16) Yükseköğretim kurumuna kayıtlı öğrenciler bir Devlet üniversitesine nakledilir. Şirket nakledilen her bir öğrenci için Kurul tarafından belirlenen eğitim-öğretim maliyetini öğrencilerin nakledildiği üniversiteye ödemekle yükümlüdür.

(17) Yöneticilerin yönetimi kötüye kullanması veya mevzuatın kendilerine yüklediği yükümlülükleri yerine getirmemesi halinde Kurul durumun düzeltilmesi için süre verir. Bu sürede Kurulun istediği hususlar düzeltilmez ise, Kurul tarafından bir yönetim kurulu atanır. Bu yönetim kurulu şirket genel kurulunu derhal toplantıya çağırır ve yeni bir yönetim kurulu seçilmesini sağlar. Kurul tarafından görevden alınan yöneticiler bir daha yöneticilik yapamazlar.

Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında mütevelli heyet

MADDE 30- (1) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumu mütevelli heyet üyeleri kurucu vakıf veya şirket yönetim organı tarafından seçilir ve Kurul tarafından atanır. Mütevelli heyet üyelerinin sayısı yediden az onbeşten fazla olamaz ve görev süreleri dört yıldır. Süresi sona eren mütevelli heyet üyeleri yeniden seçilebilir. Aynı kişi birden fazla yükseköğretim kurumu mütevelli heyetine üye olamaz. Mütevelli heyet üyelerinin en az beşte üçünün lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Kamu görevinden çıkarılmış olan kişiler mütevelli heyet üyesi olamazlar. Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında rektör veya müdür mütevelli heyetin tabii üyesi olup, en az ve en çok üye sayısı ile ilgili sınırlamanın dışındadır. Vakıf yükseköğretim kurumlarında kurucu vakıf yönetim kurulu başkan ve üyeleri, bunların birinci derece kan ve sıhrî hısımları ile eşlerinden mütevelli heyette görev alacakların sayısı ikiyi geçemez. Rektör ve müdür dışındaki yükseköğretim kurumu mensupları mütevelli heyette görev alamaz.

(2) Mütevelli heyet üyeleri en az lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan vekili seçer. Rektör veya müdür mütevelli heyet başkanı veya başkan vekili seçilemez ve kendisi ile ilgili konularda toplantılara katılamaz. Mütevelli heyet üye tam sayısının beşte üçü ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır.

(3) Mütevelli heyet yükseköğretim kurumunun tüzel kişiliğini temsil eder.

(4) Mütevelli heyet yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylar ve uygulamaları izler.

(5) Mütevelli heyet akademik organların yetkilerini kullanamaz veya bu organların yerine geçerek işlem tesis edemez.

(6) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında öğrencilerden alınacak ücretler ve öğrencilere sağlanacak burs ve benzeri imkanlar mütevelli heyet tarafından tespit edilir.

Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında akademik, idarî ve malî konular

MADDE 31- (1) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında akademik organlar Devlet yükseköğretim kurumlarında olduğu gibi düzenlenir ve aynı görevleri yerine getirir. Öğretim elemanlarının nitelikleri ve tabi olacakları disiplin hükümleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki ile aynıdır. Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışmaları yasaklanmış veya disiplin yoluyla bu kurumlardan çıkarılmış kişiler, vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında görev alamazlar.

(2) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının ders yükleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki ile aynıdır; bunların aylık ve diğer özlük hakları konusunda 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır.

(3) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik ve idarî yapı esas alınır. Ancak bu kurumların özelliğine göre hangi hususlarda farklılıklar olabileceği Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

(4) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim esasları, öğretim süreleri, öğrenci hakları ve disiplin ile ilgili hususlar Devlet yükseköğretim kurumlarındaki ile aynıdır.

(5) Vakıf yükseköğretim kurumunun mütevelli heyet tarafından onaylanan ayrıntılı bütçesinin bir örneği ile bütçenin uygulanmasına ilişkin esaslar ve harcamaya ilişkin yetkileri gösterir mütevelli heyet kararları Kurula gönderilir. Hesap dönemi sonunda gerçek harcamalar yeminli malî müşavirce usulüne uygun olarak incelenip tasdik edilir ve Kurulun belirleyeceği tarihe kadar gönderilir. Vakıf yükseköğretim kurumuna ait taşınmazlar yükseköğretim kurumu tüzelkişiliği adına tapuya tescil edilir, her türlü araç, gereç ve demirbaşlar noter tasdikli ayniyat defterine kaydedilir ve kayıtlar usulüne uygun olarak muhafaza edilir.

(6) Vakıf yükseköğretim kurumunun gelirleri, geçici olarak dahi hiçbir şekilde kurucu vakfın malvarlığına veya hesaplarına aktarılamaz.

(7) Vakıf yükseköğretim kurumları Devlet yükseköğretim kurumlarına tanınan malî kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan yararlanırlar ve emlak vergisinden muaftırlar.

(8) Mütevelli heyet tarafından kabul edilen bütçe sınırları içinde kalmak kaydıyla, yatırım ve transfer harcamaları ile cari harcamalar konusunda mütevelli heyet başkanı harcama yetkilisidir. Bu yetkiler gerektiğinde ve uygun görüldüğü ölçüde mütevelli heyet başkan vekiline, rektör veya müdür yardımcılara ve dekanlara devredilebilir.

(9) Vakıf yükseköğretim kurumlarının inşaat ve her çeşit alım, satım, kiralama işlerinde, bu Kanun hükümleri çerçevesinde mütevelli heyet tarafından kabul edilen yönetmelik hükümleri uygulanır.

İleri araştırma birimleri ve bu birimlerin belirlenmesine ilişkin esaslar

MADDE 32- (1) Yükseköğretim birimleri, doktora programı çeşitliliği, bu birimlerden mezun olan öğrenci sayısı, son beş yıl içinde bütçe içi ve bütçe dışı kaynaklardan kullandıkları araştırma kaynağı tutarı, öğretim elemanlarının ortalama akademik faaliyet puanları, araştırma ödülü ve patent sayıları, patent başvuru sayıları ve araştırma kapasitesinin değerlendirmesinde kullanılacak diğer unsurlar esas alınarak, Kurul kararıyla ileri araştırma birimi olarak belirlenebilir.

(2) İleri araştırma birimi olarak belirlenecek birimlerin sayısı Türkiye’de mevcut ilgili birim sayısının yüzde onunu geçemez.

(3) İleri araştırma birimleri, uzmanlaştıkları alanlarda ilave kamu kaynakları, idarî ve malî kolaylıklar ve özel projelerle gerek Kurul gerekse diğer kamu kurumları tarafından desteklenir.

(4) İleri araştırma birimlerinin durumu ve performansı her beş yılda bir yeniden değerlendirmeye tabi tutulur. Belirlenen kriterleri sağlayamadığı tespit edilenlerin bu statüsüne son verilir.

(5) İleri araştırma birimlerinin belirlenmesinde kullanılacak kriterler ve değerlendirme usulleri ile araştırma birimlerine sağlanacak idarî kolaylıklar ve Devlet yükseköğretim kurumları araştırma birimlerine yapılacak malî destekler Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

Bilgi lisanslama ofisi

MADDE 33- (1) Yükseköğretim kurumlarında, araştırmacı, uzman, diğer personel ve öğrencileri yapacakları bilimsel çalışmalar itibarıyla ticarî değeri yüksek konulara

yönlendiren; araştırma sonunda üretilen bilgi ve ürünlerin ticarî açıdan değerlendirilebilmesi için gerekli faaliyetleri ve ticarî değeri olan bilgilerin fikrî mülkiyet kapsamında korunması amacıyla gerekli tedbirleri belirleyen; ticarî değeri olan bilgilerin ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara pazarlamasını, lisanslamasını, devrini veya transferini yapan; bilgilerin ürüne dönüştürülmesi çalışmalarını destekleyen anonim şirket statüsünde bilgi lisanslama ofisi kurulabilir.

(2) Bilgi lisanslama ofisinin teşkili, görevleri, çalışma usul ve esasları Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(3) Kurulan bu şirketlerin elde ettiği kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yükseköğretime Giriş, Yükseköğretim Kurumlarının Eğitim-öğretim, Araştırma ve Toplum Hizmet Faaliyetleri

Yükseköğretime giriş

MADDE 34- (1) Öğrenciler yükseköğretim kurumlarına kişisel başarıları dikkate alınarak, esasları Kurul tarafından belirlenen sınavlar ile girerler.

(2) Ortaöğretim kurumlarını birincilik ile bitiren adaylar için mevcut kontenjanların yanı sıra Kurul kararı ile ayrı kontenjanlar belirlenebilir.

(3) Bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarının mezunları için mevcut kontenjanların yanı sıra Kurul kararı ile bu ortaöğretim kurumlarının devamı niteliğindeki yükseköğretim kurumlarında ayrı kontenjanlar belirlenebilir.

(4) Yabancı uyruklu öğrenciler ile ortaöğretimin tamamını yurtdışında tamamlayan öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına kabul usul ve esasları Kurul tarafından belirlenir.

(5) Uluslararası anlaşmalar gereği Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öğrenim görecek yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi ve bu öğrencilerin yerleştirme işlemleri Kurul tarafından yapılır.

(6) Kurulca belirlenen esaslara göre belli sanat ve spor dallarında üstün kabiliyetli olduğu tespit edilen öğrenciler ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca tespit edilen uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan öğrenciler, ilgili dallarda eğitim yapmak kaydıyla belirlenecek usul ve esaslara göre yükseköğretim kurumlarına yerleştirilebilir.

Diploma programları, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar

MADDE 35- (1) Önlisans, lisans ve lisansüstü diploma programlarının her bir düzeyi için öğrenci çalışma yüküne dayalı asgarî krediler ile başarılı olarak mezun olan öğrencilerin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinlikler, yükseköğretim yeterlilikler çerçevesinde belirlenir. Yükseköğretim kurumları, açmayı planladıkları diploma programları için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesinde belirlenmiş olan asgarî yeterlilikleri sağlayacak öğrenim kazanımlarını tespit eder ve buna göre ders müfredatlarını oluştururlar.

(2) Ulusal düzeyde farklı öğrenme kazanımlarına göre Kurul kararı ile oluşturulan diploma program türü listesinde yer alan programlar, ülke ihtiyaçları ve kalite standartları gözetilerek her yıl Kurul tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde ilgili yükseköğretim kurumunun senato kararı ile açılır.

(3) Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptıımadığına bakılmaksızın önlisans programlarını azami dört yıl, lisans programlarını azami yedi yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programları azami dokuz yıl, yüksek lisans diploma programını azami üç yıl, doktora diploma programını ise azami altı yıl içinde başarı ile tamamlayarak mezun olamayanlar, öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek şartı ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptıırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

- (4) Yükseköğretim kurumlarında,
- a) Birinci, ikinci, uzaktan ve yaz öğretiminin açılması,
 - b) Öğretim faaliyetlerinin üç dönemi aşmamak üzere yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği,
 - c) Her bir dönemde alınması gereken asgarî ve azamî kredi miktarları,
 - ç) Her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracacağı bilgi, beceri ve yetkinliklerin ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl yapılacağı,
 - d) Hazırlık sınıfı veya başka yollarla yabancı dil yeterliliğinin nasıl kazandırılacağı ve yabancı dil bilgi düzeyinin nasıl ölçüleceği,
 - e) Kayıt, devam, uygulama, tez, staj ve teorik ders içerikleri ve ağırlıkları, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı,
 - f) Öğrenci ders değerlendirmeleri ile öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması,
 - g) Diğer yurtiçi ve yurtdışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin intibakının sağlanması,
 - ğ) Farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal veya çift anadal yapılması,
 - h) Diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açık öğretim özellikleri ile üçüncü fıkrada belirlenen sürelerde diploma alamayan öğrenciler bakımından, müfredat değişikliği veya isimleri değişmemekle birlikte ders içeriğinin değişmesi ya da ders içeriği değişmemekle birlikte aradan uzun bir sürenin geçmesi nedeniyle daha önce başarılı olunan derslerden hangilerinin yeniden alınması gerektiği,
 - ı) Eğitim-öğretim süreçlerinin sürekli iyileştirilmesine yönelik iç ve dış kalite güvencesi uygulamaları,
 - i) Eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar,
- Kurulun bu konularda belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ilgili anabilimdalı, bölüm ve fakültelerin teklifleri üzerine yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir.

(5) Yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından her diploma programı için, Kurul tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde o düzey ve alan için öngörülen program ve alan yeterliliklerini karşılayacak öğrenme kazanımları belirlenir. Ders müfredatları, bu öğrenim kazanımlarından bir ya da bir kaçını sağlayacak biçimde oluşturulur ve öğrenci çalışma yüküne göre kredilendirilir. Sınavlar öğrencilerin her bir ders için öngörülen öğrenme kazanımlarını elde ettiğini kanıtlayacak araç ve yöntemler kullanılarak yapılır. Düzenli aralıklarla iç ve dış paydaşların katılımıyla, ders bazında öğrenme kazanımlarının program yeterliliklerini ve ders müfredatının da dersin öğrenme kazanımlarını ne düzeyde sağladığı, ders bazındaki kredilerin ise öğrenci çalışma yükünü ne düzeyde yansıttığı değerlendirilir. Tüm bu değerlendirmeler, kamuoyunun ve dış değerlendirme yapan ulusal veya uluslararası kalite denetimi ve akreditasyon yapan kurum ve kuruluşların denetimine açık ve şeffaf biçimde yapılır.

(6) Yükseköğretim kurumlarının bütün düzeylerdeki öğrenci ve mezun kayıtları, Kurul tarafından oluşturulacak yükseköğretim öğrenci veritabanında güncel olarak tutulur. Yükseköğretim kurumları kesinleşen yeni öğrenci kayıtlarını ve kayıt yenileme sonuçlarını Kurul tarafından belirlenen süre içinde bu veritabanına girerler. Kamu kurum ve kuruluşları, işlemlerinde bu veritabanındaki öğrenci ve mezun kayıtlarını esas alırlar. Öğrenci ve mezun bilgilerinin bu veritabanına zamanında girilmemesi sonucu meydana gelecek yanlışlık ve hak kayıplarından ilgili yükseköğretim kurumu ve yöneticileri sorumludur.

Vakıf ve özel yüksek öğretim kurumlarında Devlet burslusu olarak öğrenci okutulması

MADDE 36 - (1) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarının önlisans ve lisans programlarında Devlet burslusu olarak öğrenci okutulabilir.

(2) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında Devlet burslusu olarak öğrenim görececek öğrenci sayıları ile burs tutarları, her bir diploma programı için yıllık olarak Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Ancak, bu yükseköğretim kurumlarında Devlet burslusu olarak öğrenim görececek öğrencilere ödenecek burs tutarı, Devlet yükseköğretim kurumları için 67 inci maddeye göre belirlenen öğrenci başına ortalama cari hizmet maliyetinin katını geçmemek üzere, fakülte ve programlar itibariyle Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Devlet burslusu olarak öğrenci yerleştirilebilmesi için;

a) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumunun ilgili diploma programının en az dört eğitim-öğretim yılı kesintisiz devam ediyor olması,

b) Bir önceki eğitim-öğretim yılında ilgili program için belirlenen kontenjanın vakıf yükseköğretim kurumunda asgari yüzde yirmisi, özel yükseköğretim kurumunda ise asgari yüzde onu oranında öğrencinin tam burslu olarak kayıt yaptırmış olması,

c) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumunun lisans düzeyindeki bütün programlarında öğrenim gören tam burslu öğrenci sayısının, bu düzeydeki toplam öğrenci sayısının vakıf yükseköğretim kurumunda en az yüzde otuzunu, özel yükseköğretim kurumunda ise yüzde onunu oluşturması,

şarttır.

(4) Herhangi bir diploma programına Devlet burslusu öğrenci kontenjanı verilebilmesi için, ilgili diploma programına bir önceki eğitim-öğretim yılında tam burslu öğrenci olarak kayıt yaptıran öğrencilerin yerleşme puanına göre belirlenecek taban puanlar esas alınarak hesaplanacak ilgili diploma programı için başvuran özel yükseköğretim kurumlarının program bazında ortalama taban puanına eşit veya üstünde olması gerekir. Bu hakkı elde eden yükseköğretim kurumlarının bir önceki yıl tam burslu öğrenci sayılarının toplamı ile Bakanlar Kurulu tarafından o diploma programı için belirlenen Devlet burslusu öğrenci sayıları arasındaki orana göre taban puanı en yüksek olanlardan başlamak üzere, önceki öğretim yılında ilgili diploma programının tam burslu öğrenci sayılarına orantılı biçimde Devlet burslusu kontenjanları belirlenir ve merkezi öğrenci yerleştirme kılavuzunda ilan edilir.

(5) Taban puan ve kayıtlı öğrenci sayılarının hesaplamalarında Kurul öğrenci kayıtlarına göre 35 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen öğrenim süresi içinde ilgili programa o dönemde kesin kayıt yaptıran öğrencilerin sayı ve puanları esas alınır.

(6) Devlet burslusu öğrencilerin burs ödemeleri, öğrenci kayıtları kesinleştikten sonra Kurul tarafından belirlenecek usuller çerçevesinde öğrenci başına ve dönemlik olarak yapılır. Devlet burslusu bir öğrencinin yatay geçiş yapması halinde, bursu, geçiş yaptığı yükseköğretim kurumuna aktarılır. Devlet yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş yapan Devlet burslusu öğrenciler, o program için belirlenen katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeye devam eder.

(7) Devlet burslusu olarak vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarına yerleştirilen öğrencilerden, o yıl için Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen burs miktarı ile öğrenci tarafından ödenecek birinci öğretim öğrenim katkı payı dışında herhangi bir öğrenim ücreti alınmaz. Öğrenci katkı payı Devlet tarafından karşılanan burstan mahsup edilir.

(8) İlgili diploma programı için Devlet burslusu öğrenci kontenjanı bulunmayan vakıf veya özel yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş yapılması halinde, Devlet burslusu öğrenciliği sona erer.

(9) Devlet burslusu öğrenci alımı için başvuru süreleri, başvuruların nasıl değerlendirileceği, burs ödemesine konu olabilecek süre ve kredi miktarı, bursun devamına ilişkin başarı şartları ve diğer hususlar Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Uzaktan öğretim

MADDE 37- (1) Yükseköğretim alanında uzaktan öğretim programları, Kurul tarafından izin verilen yükseköğretim kurumlarınca yürütülür. Bu programlar önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyinde olabilir.

(2) Yükseköğretim kurumları, örgün programlarındaki müfredatta uygulaması olan dersler dışındaki dersleri, müfredatın % 30'unu geçmemek şartıyla uzaktan öğretim yoluyla verebilir ya da bu programları sunan üniversitelerden alabilirler.

(3) Uzaktan öğretim programları ücretlidir. Devlet yükseköğretim kurumlarında ücretler, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Örgün programlarda bazı derslerin uzaktan öğretim yoluyla verildiği durumlarda ücret alınmaz.

(4) Uzaktan öğretim programlarından örgün eğitim programlarına yatay geçiş yapılamaz.

(5) Devlet yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretimden elde edilecek gelirlerin kullanım yerleri ile bu eğitimde görev alanlara ödenecek ek ders ücretleri ve diğer ödemelerle ilgili usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Yükseköğretim kurumlarında araştırma altyapısını güçlendirmek için kaynak aktarımı

MADDE 38- (1) Yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanı ve araştırmacılar için akademik özgürlük çerçevesinde uygun araştırma ve çalışma ortamı oluşturmakla yükümlüdür.

(2) Devlet yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırmalar, bilimsel bilgi üretimine katkısı, yenilik oluşturması, ekonomiye ve toplumsal gelişmeye etkisi göz önüne alınarak kamu kaynaklarından desteklenir.

(3) Araştırmacı ve öğretim elemanı yetiştirmek isteyen yükseköğretim kurumları, uygun araştırma altyapısının yanı sıra araştırma giderlerinin karşılanması ve araştırmacıların desteklenmesi amacıyla araştırma fonu oluştururlar.

(4) Kurul, Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ihtiyacının karşılanması, akademik altyapının güçlendirilmesi ve yükseköğretim kurumları arasında akademik etkileşimin artırılması amacıyla çalışmalar yapar, projeler hazırlar ve bu amaçla yükseköğretim kurumlarına malî destek sağlar. Bu kapsamda, Kurul, öğretim elemanlarının yurtiçinde ve yurtdışında bilimsel toplantılara katılması, araştırma görevlilerinin lisansüstü eğitimlerinin bir kısmını veya tamamını yurtdışında gerçekleştirmeleri, yabancı dil becerilerini geliştirmeleri amacıyla yükseköğretim kurumlarına kaynak sağlayabilir. Bu fıkra gereğince yapılacak desteklere finansman sağlamak amacıyla Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bir önceki yıla ait bütçe geliri ile bütçe gideri farkının yüzde yirmibeşi, açılış bilançosunda emanet hesaplara alınarak, bütçe giderleriyle ilişkilendirilmeksizin her yıl

Şubat ayı sonuna kadar Kurum muhasebe birimi hesabına ödenir ve ödenen bu tutarlar Kurum bütçesine gelir kaydedilir. Söz konusu tutarlardan yükseköğretim kurumlarına aktarılacak kısım, genel esaslara göre Kurul bütçesine ödenek kaydedilir ve ödeme emrine bağlanarak ilgili yükseköğretim kurumuna ödenir.

(5) Dördüncü fıkraya göre Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından Kurula aktarılan tutarlar, Devlet yükseköğretim kurumlarının yurtiçi ve yurtdışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim ile hareketlilik programlarının desteklenmesi, yurtiçi ve yurtdışında öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirilmesi, Kurulun beşeri ve fiziki yapısının ve yükseköğretim alanının geliştirilmesi amacıyla kullanılır. Bu hizmet ve faaliyetlere ilişkin olarak Kurulca yükseköğretim kurumlarına ödenen tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir.

(6) Devlet yükseköğretim kurumlarında yurtiçi ve yurtdışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi amacıyla program yürütücüsü yükseköğretim kurumunun özel hesaplarda izlediği tutarlardan, programlardan yararlanan öğrencilere burs ve bu programlarda görev alan öğretim elemanlarına ek ders ücreti verilebilir. Burs tutarı, 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs ve Kredi Verilmesine İlişkin Kanuna göre, lisans öğrenimi gören öğrencilere ödenmekte olan burs tutarının üç katını geçemez. Öğretim elemanlarına ise, 2914 sayılı Kanun ve diğer ilgili mevzuatta yer alan sınırlamalara bağlı olmaksızın anılan Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin beş katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenebilir. Ayrıca, program süresi ile sınırlı olmak kaydıyla program kapsamında yapılan her türlü harcamalar özel hesaptan karşılanır.

(7) Bu madde kapsamında yapılacak ödemelerin usul ve esasları Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurul tarafından belirlenir.

Ücretli araştırma izni

MADDE 39- (1) Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda kesintisiz fiilen beş yıl çalışan öğretim üyelerine, yurtiçinde ve yurtdışında araştırmalar yapmak amacıyla veya alanıyla ilgili araştırma geliştirme niteliğinde çalışmak üzere, fakülte yönetim kurulunun görüşü ve hizmetin aksamaması için gerekli tedbirler alınmış olmak kaydıyla ilgili üniversite yönetim kurulu kararı ile öğretim üyesinin hazırladığı çalışma programı göz önünde bulundurularak bir yıl süreyle ücretli izin verilebilir. İkinci defa ücretli izin kullanılabilmesi için, öğretim üyesinin birinci iznin sona erdiği tarihten itibaren asgari beş yıl süreyle bir Devlet yükseköğretim kurumunda görev yapması gerekir.

Araştırmacı öğretim elemanı ve proje araştırmacısı istihdamı

MADDE 40- (1) Kuruluş tarihi itibarıyla en az on yıl geçmiş ve öğretim üyesi sayısı yüzden fazla olan yükseköğretim kurumlarında, araştırma ve uygulama merkezlerinde veya araştırma enstitülerinde, ders vermeyen, sadece araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunmak üzere araştırmacı öğretim elemanı görevlendirilebilir.

(2) Araştırmacı öğretim elemanı sayıları ve unvanları, boş öğretim elemanı kadroları dikkate alınarak üniversite yönetim kurulu tarafından belirlenir. Burada çalışan öğretim elemanları sadece bu merkez ve enstitüdeki araştırma geliştirme çalışmalarında bulunurlar ve ders vermezler.

(3) Araştırmacı öğretim elemanı olarak görevlendirilmenin asgari şartları, görevlendirme süreleri ve bunlardan Devlet yükseköğretim kurumlarında istihdam edilecekler yapılacak ilave ödemelerin usul ve esasları Bilim-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(4) Öğretim üyelerinin yürüttükleri projelerde kendilerine yardımcı olmak ve verdikleri diğer işleri yapmak üzere, sözleşmeli statüde, proje süresi ile sınırlı olmak üzere, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, proje araştırmacıları istihdam edilebilir. Bunlarda en az lisans mezunu olma şartı aranır. Her bir projede öngörülen proje araştırmacı sayısı ve bunlarda aranacak diğer nitelikler ve bunlara yapılacak ödemeler projelerde belirtilir. Proje bütçesi dışındaki bir kaynaktan proje araştırmacılarına herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz.

Doktora sonrası araştırmacı statüsü

MADDE 41- (1) Doktora, tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlilik eğitimini tamamlayanlar varsa üstlendikleri mecburi hizmetlerini yerine getirdikten sonra, yükseköğretim kurumlarındaki veya bir araştırma kuruluşundaki bilimsel bir projede, yetkin bilim insanlarının bulunduğu araştırma ekipleri içerisinde yer alarak bilgi, beceri ve yetkinliklerin derinleştirilmesi amacıyla doktora sonrası araştırma yapabilirler.

(2) Birinci fıkra kapsamında Devlet yükseköğretim kurumları doktora sonrası araştırmacılar için boş yardımcı doçent kadrolarının yüzde beşini aşmayacak şekilde aynı yükseköğretim kurumunda en fazla iki yıl süreyle, sözleşmeli olarak, ders görevi verilmeksizin doktora sonrası araştırmacı istihdam edebilir.

(3) Doktora sonrası araştırmacılara, beşinci derecenin birinci kademesinde yer alan yardımcı doçent kadrosu için öngörülen ve fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç olmak üzere malî ve sosyal haklar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.

Akademik faaliyet puanı

MADDE 42- (1) Her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikteki faaliyetler ve akademik ödüller, kamu kurum ve kuruluşları bünyesindeki kurul ve komisyonlarda yürütülen çalışmalar esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumunca yıllık akademik faaliyet puanı hesaplanır.

(2) Öğretim elemanları bir önceki yıl içinde gerçekleştirdikleri akademik faaliyetlerini, Kurul tarafından belirlenen esaslara uygun olarak, Ocak ayının son mesai gününe kadar çalıştıkları birime sunar. Akademik faaliyet puanı hesaplaması, her yıl için bir defa yapılır. Yüz puanın üzerinde puan bulunması halinde, bu puan ilgili yıldan sonraki yıl yapılacak değerlendirme puanına ilave edilebilir. Ancak ilave edilecek bu puan o yıl elde edilecek akademik faaliyet puanının yüzde yirmisini geçemez. Öğretim elemanlarının akademik faaliyetleri ve bunlara dayalı olarak hesaplanan puanları, ilgili yükseköğretim kurumlarının ve Kurulun internet sitesinde her yıl düzenli olarak yayınlanır. Puanlamaya esas tutulan akademik faaliyetlerin belgeleri arşivlenir.

(3) Öğretim elemanlarının önceki yıllara göre akademik faaliyet puanı ortalamalarındaki artış, rektör, dekan, enstitü, konservatuar veya meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı ve bunların yardımcılarının akademik faaliyet puanlarına yansıtılır.

(4) Öğretim elemanlarının akademik yükselmelerinde ve idarî görevlere yapılan atamalarında önceden ilan edilen usuller çerçevesinde akademik faaliyet puanları da dikkate alınır.

Akademik faaliyet ödeneği

MADDE 43- (1) Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarından 42 inci madde uyarınca belirlenen akademik faaliyet puanı 30 puan ve üzerinde bulunanlara akademik faaliyet ödeneği verilir. Bu ödeme yüz akademik faaliyet puanına karşılık gelmek üzere en yüksek Devlet memuru aylığı ek gösterge dâhil brüt tutarının profesörler için yüzde ..., doçentler için yüzde ..., yardımcı doçentler için yüzde ... ve diğer öğretim elemanları için

yüzde ... esas alınmak suretiyle öğretim elemanlarının kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumunca Mart ayının onbeşinden itibaren 12 ay süreyle her ayın onbeşinde yapılır.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ek ödeme, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

(3) Bilim alanlarının özellikleri ve öğretim elemanlarının unvanlarına göre, akademik faaliyet puanlarının hesaplanmasında esas alınacak faaliyetlerin ayrıntılı özellikleri ve bu faaliyetlerin puan karşılıkları, akademik faaliyet toplam puanının yüzde 30'unu geçmemek üzere her bir alt akademik faaliyet türünün toplam puanın hesaplanmasındaki ağırlıkları ile akademik faaliyet puanının hesaplanmasına ve bu puanlardaki artış oranlarından 42 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yöneticilere yansıtılmasına ilişkin diğer hususlar, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Topluma hizmet faaliyetleri

MADDE 44- (1) Yükseköğretim kurumları, buldukları ortamdaki çevresel, teknolojik, kültürel ve toplumsal sorunların çözümüne katkıda bulunmak amacıyla araştırmalar yapar, projeler yürütür ve etkinlikler düzenlerler.

(2) Yükseköğretim kurumları, sürdürülebilir istihdam için mezunlar yetiştirmek, öğrenme kazanımlarını ve programların müfredatlarını güncellemek ve kamu kurumları, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlar arasındaki ilişkileri geliştirmek amacıyla danışma kurulları oluşturabilir. Danışma kurullarının teşkili ve görevleri, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(3) Yükseköğretim kurumları, kurum ve kuruluşlarda çalışanların lisansüstü öğrenim yapabilmeleri için kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilirler.

Sosyal hizmetler

MADDE 45- (1) Yükseköğretim kurumları, öğrencilerinin barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve serbest zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla bütçe imkânları nispetinde yurt, kütüphane, okuma salonları, sağlık merkezleri, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, öğrenci kulüplerini desteklemek, toplantı, sinema ve tiyatro salonları, spor salon ve sahaları ve benzeri faaliyetleri sağlamak ve bunlardan öğrencilerin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.

(2) Yükseköğretim kurumları, öğrencilerine öğretim süresince kariyer planlaması ve iş kurma konularında yardımcı olmak ve mezunlarıyla ilişkilerini geliştirmek amacıyla çalışmalar yaparlar.

(3) Yükseköğretim kurumları, engelli öğrencilerin eğitim-öğretim ve sosyal yaşam ortamlarını yükseköğretime erişimi kolaylaştıracak biçimde iyileştirmek, farklı engelli gruplar için ders malzemelerini erişilir kılmak için gerekli tedbirleri alırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Yükseköğretim Kurumlarının Denetimi ve Yükseköğretim Kalite Güvence Sistemi

Yükseköğretim kurumlarının denetimi

MADDE 46- (1) Yükseköğretim kurumlarının faaliyetleri Kurulun denetimine tabidir. Bu denetimler yükseköğretim denetçileri tarafından yapılır.

(2) Kurul tarafından en az iki yılda bir yükseköğretim kurumlarının iş ve işlemlerinin mevzuata uygunluğunu değerlendiren raporlar hazırlatılır. Her bir yükseköğretim kurumu için en az iki yükseköğretim denetçisi tarafından hazırlanan ön rapor, değerlendirmelere ilişkin görüşlerini almak üzere ilgili yükseköğretim kurumuna iletilir. Yükseköğretim kurumu ön rapor kendisine ulaştıktan sonra bir ay içinde değerlendirmelere ilişkin varsa yazılı açıklamalarını Kurula iletir. Bu açıklamalar da değerlendirildikten sonra denetleme raporuna son şekli verilir. Raporlar Kurulda değerlendirilir. Kurul, bu değerlendirme sonucuna göre, ilgili yükseköğretim kurumu hakkında gerektiğinde yol gösterici, düzeltici, iyileştirici, kısıtlayıcı veya faaliyet iznini kaldırıcı önlemler alabilir.

(3) Yükseköğretim kurumlarına denetleme raporlarıyla tespit edilen eksikliklerin giderilmesi, hatalı işlemlerin düzeltilmesi, geri alınması veya kaldırılması için niteliğine göre altı ayı aşmayacak bir süre verilir. Süre sonunda gereğinin yapıp yapılmadığı yükseköğretim denetçileri tarafından tespit edilir. Uyarı ve önerilerin sonuçsuz kalması halinde ilgili yükseköğretim kurumunun faaliyetleri Kurul kararı ile kısmen veya tamamen durdurulur. Faaliyeti durdurulan Devlet yükseköğretim kurumunda kayıtlı öğrencilerin eğitim-öğretimin sürdürülebilmesi için gerekli tedbirler Kurul tarafından alınır.

(4) Üçüncü fıkra hükümlerine göre faaliyeti durdurulan vakıf veya özel yükseköğretim kurumlarının veya birimlerinin öğrencileri Kurul kararı ile giriş şartlarını taşıdıkları diğer Devlet, vakıf veya özel yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerine yerleştirilir. Bu yükseköğretim kurumlarının yetkili kurulları bu öğrencilerin intibaklarını yapar. Yükseköğretim kurumlarına bu şekilde yerleştirilen öğrenciler, üniversiteye girişte belirlenen öğrenim ücretlerini intibakı yapılan üniversiteye ödemeye devam ederler.

(5) Yükseköğretim kurumlarının her düzeydeki yetkilileri, yükseköğretim denetçileri tarafından bu madde hükümlerine göre yapılan denetim kapsamında istenen her türlü bilgiyi vermekle, belgelerin aslını göstermekle, belgelerden örnek çıkararak vermekle, elektronik ortamda tutulan kayıtlara erişimi sağlamakla yükümlüdürler.

(6) Kurulun denetim faaliyetlerinde, ulusal veya uluslararası değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları tarafından yükseköğretim kurumlarının akademik faaliyetleriyle ilgili olarak hazırlanan raporlardan da yararlanılabilir.

(7) Yükseköğretim kurumlarının denetimi ve bu denetim sonucu ilgili yükseköğretim kurumu hakkında yol gösterici, düzeltici, iyileştirici, kısıtlayıcı veya faaliyet iznini kaldırıcı önlemlerin alınmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kalite güvence sistemi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu

MADDE 47- (1) Türkiye Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının ulusal ve uluslararası kalite ve akreditasyonlarının sağlanmasından, yükseköğretim kurumlarında sunulan hizmetlerin kalitesinin gerek program gerek kurumsal düzeyde güvence altına alınması amacıyla kalite güvence sistemlerinin tesisinden ve belirli aralıklarla dış değerlendirmesinin yapılmasından, yükseköğretim alanındaki kalite güvence çalışmalarının düzenlenmesi ve koordinasyonun sağlanmasından ve ilgili diğer faaliyetlerin yürütülmesinden sorumludur.

(2) Kurumsal dış değerlendirme standartlarının belirlenmesi, lisans almış özel hukuk tüzel kişileri aracılığıyla yapılan dış denetimlerin uluslararası standartlara uygunluğu ve

geçerliliğinin izlenmesi, kalite standartlarının belirlenmesi, geliştirilmesi ve güvence altına alınması hususlarında faaliyet göstermek ve bu Kanun ile verilmiş görev ve yetkileri kullanmak üzere Yükseköğretim Kurulu tüzel kişiliği içinde, çeşitli kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan Yükseköğretim Kalite Kurulu oluşturulur.

(3) Yükseköğretim kurumları, ulusal ve uluslararası kalite standartlarına uygunluk açısından beş yılda bir defadan az olmamak üzere kurumsal dış değerlendirme yaptırmak zorundadır.

(4) Yükseköğretim Kalite Kurulu üyeleri; Genel Kurul tarafından, yükseköğretim kurumlarında en az on yıl öğretim üyesi olarak görev yapmış, yükseköğretimin yapısı, işleyişi ve yönetimi ile kalite değerlendirme ve geliştirme uygulamaları konusunda deneyimli öğretim üyeleri arasından, fen bilimleri, mühendislik bilimleri, sosyal bilimler, güzel sanatlar ile sağlık bilimleri alanlarının her birinden birer olmak üzere farklı bilim alanlarından seçilen altı; Rektörler Kurulu tarafından seçilen bir; Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından seçilen bir; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından seçilen bir; Türkiye Bilimler Akademisi tarafından seçilen bir; Türk Akreditasyon Kurumu tarafından seçilen bir, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından seçilen bir ve Türkiye Öğrenci Konseyi tarafından seçilen bir üye olmak üzere toplam onüç üyeden oluşur.

(5) Genel Kurul Yükseköğretim Kalite Kurulu üyeleri arasından bir başkan ve başkan yardımcısı seçer. Yükseköğretim Kalite Kurulu üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar alınır. Yükseköğretim Kalite Kurulu başkan ve yardımcıları sürekli görev yaparlar ve bu göreve seçilmelerinden itibaren kurumlarından izinli sayılırlar;

(6) Yükseköğretim Kalite Kurulunun görevleri şunlardır

a) Yükseköğretim kurumlarında iç kalite güvence sistemlerinin kurulmasını desteklemek ve bu konuda yükseköğretim kurumlarına rehberlik etmek,

b) Kalite kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için eğitim, sempozyum, kongre, pilot uygulama, çalıştay ve diğer bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi konusunda yükseköğretim kurumlarını teşvik etmek ve desteklemek,

c) Ulusal ve uluslararası düzeyde yükseköğretim kalite güvence sistemleri ve ilgili diğer konularda yapılacak olan çalışmalarını izlemek, ortak çalışmalar gerçekleştirmek, ülkeler arasında yapılan antlaşmalar neticesinde doğan sorumlulukları yerine getirmek,

ç) Bu alanda faaliyet göstermek amacıyla, belirlenmiş ilke ve kurallar çerçevesinde lisans almak üzere Türkiye Yükseköğretim Kurulu'na müracaat eden özel hukuk tüzel kişilerinin lisans müracaatlarını inceleyerek Genel Kurula sunmak, lisans verilen özel hukuk tüzel kişilerinin faaliyetlerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunu izlemek ve gerekli gördüğünde bilgi almak, standartlara aykırılıkların tespiti halinde uyarmak veya lisanslarının iptali için Genel Kurula öneride bulunmak,

d) Dış kalite değerlendirme ve akreditasyon yapacak ulusal ve uluslararası kuruluşların ve uzmanların nitelik ve standartlarını belirlemek, dış değerlendirmede ve akreditasyonda uygulanacak ilkeleri, kalite göstergelerini ve kuralları belirleyerek Genel Kurul'un onayına sunmak,

e) Genel Kurul tarafından onaylanan dış kalite değerlendirmeleri ve akreditasyonda uygulanacak prosedürlerle ilgili yükseköğretim kurumlarını bilgilendirmek ve yayınlar yapmak,

f) Yükseköğretim kurumlarının hazırlamış oldukları öz değerlendirme ve dış değerlendirme raporlarını değerlendirerek kalite iyileştirmelerine yönelik tavsiyeleri içerecek şekilde nihai raporu düzenleyip Genel Kurula sunmak,

g) En çok beşyılıda bir yapılması gereken dış değerlendirmeyi süresi geçmesine rağmen yaptırmayan yükseköğretim kurumları yöneticilerine yaptırım uygulanması için Kurul

Başkanlığına müracaat ederek masrafları ilgili yükseköğretim kurumundan tahsil edilmek üzere dış denetim yaptırılmasını talep etmek,

ğ) Yükseköğretim kurumlarına yönelik olarak yıl boyunca gerçekleştirilen dış kalite değerlendirmeleri, karşılaşılan problemler ve kalite iyileştirmesi ile ilgili önerileri her yılın sonunda Genel Kurula sunmak,

h) Bağımsız dış kalite değerlendirme ve akreditasyon kuruluşlarının başvurularını değerlendirerek buna ilişkin değerlendirme raporunu ve bu kuruluşların dış denetimi ve değerlendirmesi hakkında hazırladığı raporu Genel Kurula sunmak.

ı) Yükseköğretimde kalite kontrol güvencesi konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde Kurulu temsil etmek,

i) Yükseköğretim kalite güvence sistemleri ile ilgili olarak uluslararası iyi uygulama örneklerini izlemek ve bu konuya ilişkin önerilerini Kurul Başkanlığına iletmek,

j) Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(7) Yükseköğretim Kalite Kurulunun çalışma usul ve esasları, uluslararası standartların gerekleri de dikkate alınmak suretiyle, Türkiye Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan bir yönetmelikle belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Öğretim Elemanları ile Diğer Personele İlişkin Hükümler ve Malî Haklar

Öğretim elemanı atamalarına ilişkin ortak hükümler

MADDE 48 - (1) Devlet yükseköğretim kurumlarının tüm öğretim elemanı atama ilanları, Kurulun internet sitesinde yapılır. İlan süresi on beş günden az olamaz. Bu ilanda başvuru için aranan şartlar, başvuru yeri ve başvuru süresi belirtilir. İlanlarda yer alan şartlar münhasıran bir kişiyi tanımlar şekilde olamaz. Başvurularda adayın beyanı esas alınır. Yanlış beyanda bulunduğu tespit edilen adayların atamaları yapılmaz, yapılmış ise iptal edilir ve bu adaylar iki yıl süreyle öğretim elemanı atamalarına ilişkin kadrolara başvuramazlar. Ayrıca haklarında bu işlemleri nedeniyle Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(2) Devlet memurluğuna girişe engel mahkûmiyeti bulunanlar, yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı olarak atanamazlar.

(3) Yükseköğretim kurumları, öğretim üyeliğine atama için bu Kanunda aranan asgarî şartlar ile belirli düzeyde akademik faaliyet puanı yanı sıra münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif, ölçülebilir ve denetlenebilir nitelikte ek şartlar belirleyebilirler.

(4) Yabancı yükseköğretim kurumlarının Türkiye’de kurdukları fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulları; Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarının yurtdışında kurdukları yükseköğretim birimleri; bir üniversiteye bağlı olmadan önlisans öğretimi yapan özel veya vakıf meslek yüksekokulları bünyesinde akademik yükseltme yapılamaz.

Yardımcı doçentliğe atanma

MADDE 49- (1) Yükseköğretim kurumlarında yardımcı doçent unvanı ile öğretim üyesi olarak atanabilmek için aşağıdaki şartlar aranır.

a) İlgili bilim alanında doktora, tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlilik belgesine sahip olmak.

b) Müracaat tarihi itibarıyla son üç yıl içinde, Kurul tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavında yüz tam puan üzerinden asgarî altmış puan almış olmak.

c) En az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere, ilgili yükseköğretim birimi yönetim kurulu tarafından görevlendirilen aynı alanda profesör veya doçent unvanına sahip üç öğretim üyesinin her birinin adayın doktora tezi dışındaki bilimsel yayınlarına veya çalışmalarına dair hazırlayacağı müstakil değerlendirme raporlarından en az ikisinin olumlu olması.

(2) Aynı alanda yapılacak olan atama için birden fazla adayın başvurması halinde, birinci fıkranın (c) bendine göre görevlendirilen öğretim üyelerinin hazırlayacakları değerlendirme raporlarında bu adayların bilimsel yeterlilikleri itibarıyla sıralaması konusunda da değerlendirmeye yer verilir.

(3) Yardımcı doçentlik başvurusu için aranan yabancı dil bilgisine ilişkin sınavın adayın bilim alanı ile ilgili olması şartı aranmaz. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olan adayların bu alandaki yabancı dil sınavından yüz tam puan üzerinden en az doksan puan almaları halinde, birinci fıkranın (b) bendindeki şart aranmaz.

(4) Yardımcı doçent ataması, üç öğretim üyesinin değerlendirme raporları dikkate alınarak, üniversite yönetim kurulunun kararı üzerine, rektör tarafından yapılır.

(5) Yardımcı doçentlik müracaatı için hangi alanlarda yabancı dil şartı aranmayacağına ilişkin esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(6) Yardımcı doçentliğin asgarî şartları Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Doçentlik sınavı

MADDE 50- (1) Doçentlik sınavı başvurusunda bulunabilmek için aşağıdaki şartlar aranır.

a) Doktora, tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlilik belgesine sahip olduktan sonra beş yıl geçmiş olması ve başvurduğu alanda yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmış olmak.

b) Doktor unvanının alınmasından sonraki tarihte olmak kaydıyla, Kurul tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavında yüz tam puan üzerinden asgarî altmışbeş puan almış olmak.

(2) Doçentlik başvurusu için aranan yabancı dil bilgisine ilişkin sınavın adayın bilim alanı ile ilgili olması şartı aranmaz. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olan adayların bu alandaki yabancı dil sınavından yüz tam puan üzerinden en az doksan puan almaları halinde, birinci fıkranın (b) bendindeki şart aranmaz.

(3) Adayın başvurduğu bilim veya sanat dalından, farklı yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, Kurul tarafından profesör unvanına sahip beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit edilir. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir.

(4) Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın akademik çalışmalarının her birini değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Kurula gönderirler.

(5) Eser incelemesinde başarılı bulunan aday, doçentlik sınav jürisi tarafından, alan bilgisini ölçmeye özgü sözlü sınava tabi tutulur.

(6) Sözlü sınavda başarılı olması halinde, adaya ilgili bilim alanında doçent unvanı verilir.

(7) Doçentlik sınavı, Kurulun koordinatörlüğünde yılda en az bir defa yapılır.

(8) Doçentlik sınavına ilişkin esas ve usuller, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Doçentliğe atanma

MADDE 51- (1) Yükseköğretim kurumlarında doçent unvanı ile öğretim üyesi olarak atama için yapılan ilana başvuran adayların bilimsel yayın ve çalışmalarını değerlendirmek amacıyla, üniversite yönetim kurulu tarafından, en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere, aynı alanda profesör unvanına sahip üç öğretim üyesi görevlendirilir.

(2) Birinci fıkraya göre görevlendirilen öğretim üyeleri, üniversite tarafından belirlenen asgari akademik faaliyet puanını sağlayan adayların her birinin bilimsel yayınlarına ve çalışmalarına dair müstakil değerlendirme raporu hazırlar.

(3) Üniversite yönetim kurulu, bu raporlarda yer verilen değerlendirmeleri dikkate alarak uygun gördüğü adayın atanması için rektöre teklifte bulunur. Doçentliğe atanma Rektör tarafından yapılır.

Profesörlüğe atanma

MADDE 52- (1) Yükseköğretim kurumlarında profesör unvanı ile öğretim üyesi olarak atanabilmek için, doçent unvanını aldıktan sonra aşağıdaki şartlar aranır.

a) En az üç yılı yükseköğretim kurumlarında olmak üzere, en az beş yıl süreyle ilgili bilim alanında çalışmış olmak.

b) İlgili bilim alanında özgün yayınlar veya çalışmalar yapmış olmak.

(2) Başvuru dosyasında, doçent unvanı alındıktan sonra yapılan yayınlardan biri, başlıca araştırma eseri olarak belirtilir.

(3) Yükseköğretim kurumlarında profesör unvanı ile öğretim üyesi olarak atanabilmek için yapılan ilana başvuran adayların bilimsel yayın ve çalışmalarını değerlendirmek amacıyla, üniversite yönetim kurulu tarafından, en az üçü başka yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, aynı alanda profesör unvanına sahip beş öğretim üyesi görevlendirilir.

(4) Görevlendirilen öğretim üyeleri, üniversitenin belirlediği asgari akademik faaliyet puanını sağlayan adayların her birinin bilimsel yayınlarına ve çalışmalarına dair müstakil değerlendirme raporu hazırlar.

(5) Üniversite yönetim kurulu, bu raporlarda yer verilen değerlendirmeleri dikkate alarak uygun gördüğü adayın atanması için rektöre teklifte bulunur. Profesörlüğe atanma Rektör tarafından yapılır.

(6) Başvuran aday sayısının bir kişi olması ve adayın daha önce bir yükseköğretim kurumunda profesör olarak görev yapmış ve başvurduğu üniversite tarafından öngörülen ortalama akademik faaliyet puanına sahip olması halinde, öğretim üyesi görevlendirmeden doğrudan üniversite yönetim kurulu tarafından adayın bilimsel yayın ve çalışmaları değerlendirilerek atanmak üzere rektöre teklif edilebilir.

Öğretim üyeleri dışındaki öğretim elemanlarının atanması

MADDE 53- (1) Yükseköğretim kurumlarında öğretim görevlisi, okutman, uzman ve araştırma görevlisi kadrolarına açıktan veya öğretim elemanı dışındaki kadrolardan naklen yapılacak atamalarda, Kurul tarafından kabul edilen yabancı dil sınavları ile Kurul tarafından belirlenen bilim alanlarında merkezî sınavdan alınan puanlar esas alınır.

(2) Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından, yükseköğretim kurumlarında öğretim görevlisi, okutman, uzman ve araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalara özgü olarak, yılda en az iki defa yabancı dil sınavı ve alanlara göre yılda en az bir defa bilim sınavı yapılır.

(3) Öğretim görevlilerinin yabancı dil ve bilim sınavından muaf tutulacağı alanların tespiti ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(4) Bir yükseköğretim kurumunda öğretim görevlisi, okutman, uzman ve araştırma görevlisi olarak atanabilmek için, ikinci fıkra hükmüne göre yapılan;

a) Merkezi sınavdan yüz tam puan üzerinden asgari yetmiş puan,

b) Merkezi yabancı dil sınavından yüz tam puan üzerinden asgarî ellibeş puan almış olmak,

c) İlgili yükseköğretim kurumu tarafından yapılan bilim sınavına katılmak,

şarttır. Bu sınavların değerlendirilmesiyle ilgili usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Kurul, öğretim elemanı yetiştirme programlarının uygulanmasında (c) bendinde yer alan şartın aranmamasına veya merkezi bilim sınavı yapılmasına karar verebilir.

(5) Öğretim görevlisi, okutman, uzman ve araştırma görevlisi atamaları, rektör tarafından yapılır.

(6) Meslek yüksekokullarında okutulan ve Kurul tarafından belirlenen uygulamalı dersleri vermek üzere öğretim görevlisi atamalarında dördüncü fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu şekilde atananlar yükseköğretim kurumunun başka birimlerinde görevlendirilemezler.

(7) Araştırma görevlilerinden, atandığı tarihten itibaren on yıl içinde doktora, tıpta veya dış hekimliğinde uzmanlık ya da sanatta yeterlilik eğitim-öğretimini başarı ile tamamlayamayanların yükseköğretim kurumları ile ilişkisi kesilir. Bunlardan yüksek lisans aşamasında başarısız olanlar ilişkisi kesildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde müracaat etmeleri halinde yükseköğretim kurumunun memur unvanlı kadrolarına, doktora aşamasında başarısız olanlar ise durumlarına uygun olmak kaydıyla meslek yüksekokullarında öğretim görevlisi, okutman, uzman veya yükseköğretim kurumunun memur unvanlı kadrolarına atanırlar.

(8) İlgili mevzuat hükümlerine göre yapılan merkezi sınav sonuçlarına göre tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık öğrenimi görmeye hak kazananlar, ilgili yönetmelikte belirtilen sürelerle sınırlı olmak üzere, yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi olarak atanırlar.

(9) Öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanlarında aranacak şartlar, atamaları ve bunlara yönelik diğer hususlar ile sınavlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Öğretim elemanlarının çalışma esasları

MADDE 54- (1) Öğretim elemanları, üniversitede kadrolu veya sözleşmeli statüde görev yapar.

(2) Kadrolu statüde görev yapan öğretim üyesi, çalıştığı yükseköğretim kurumunda, istihdam edildiği yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın haftada asgari on saat, öğretim görevlisi ve okutman ise on iki saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve okutmanlar istekleri halinde kendi üniversitesinin diğer birimlerinde görevlendirilebilirler.

(3) Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının yaptıkları teorik derslerle, yürüttükleri uygulama, seminer, proje, bitirme ödevi ve tez danışmanlıklarının kaç ders saatine karşılık geldiği; kendi üniversitesi dışındaki Devlet, vakıf veya özel yükseköğretim kurumlarında haftada verebileceği azami ders saati Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Kurul tarafından belirlenir.

(4) Rektör, rektör yardımcısı, dekan, başhekim, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu müdürlerinin ders yükü yoktur. Dekan yardımcısı, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu müdür yardımcısı ve bölüm başkanları ile 14 üncü maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları uyarınca öğretim üyeleri arasından görevlendirilen koordinatörlerin ders yükü haftalık beş saattir.

Öğretim elemanı yetiştirme

MADDE 55- (1) Devlet yükseköğretim kurumlarının araştırma görevlileri, lisansüstü öğrenimini yapmak üzere, azami olarak sadece yüksek lisans öğrenimi için üç, yüksek lisans ve doktora öğrenimi için sekiz, sadece doktora öğrenimi için beş yıl süreyle yurtiçinde bir başka Devlet yükseköğretim kurumunda görevlendirilebilir. Bu kişiler, görevlendirildikleri süre kadar kadrosunun bulunduğu Devlet yükseköğretim kurumuna mecburi hizmetle yükümlüdür. Bu şekilde görevlendirilenlere, sadece gidiş ve dönüşte sürekli görev yolluğu ödenir.

(2) Bu şekilde görevlendirilenler çalışmalarına ilişkin her yıl için hazırlayacakları ve lisansüstü öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumundaki danışmanı tarafından onaylı bir raporu, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumuna göndermekle yükümlüdür. Bu kapsamda görevlendirilen araştırma görevlilerinden, Kurul tarafından usul ve esasları belirlenen şekilde hazırlanmış bir taahhüt ve kefalet senedinin noter huzurunda imzalanmış taahhüt ve kefalet senedi alınır.

(3) Bunlardan lisansüstü öğreniminin bir aşamasında başarısız olanların görevlendirme kararı rektörlükçe geri alınır ve araştırma görevlisi kadroları ile ilişkileri kesilir. Lisansüstü öğreniminin herhangi bir aşamasında başarısız olan, mecburi hizmet yükümlüğünü yerine getirmeden veya tamamlamadan herhangi bir sebeple görevinden ayrılan veya müstafi sayılan bu fıkra kapsamındaki araştırma görevlileri, lisansüstü öğrenim sırasında kendilerine yapılan malî ve sosyal haklar dışındaki tüm ödemeler toplamı ile mecburi hizmetle yükümlü bulunulan her ay için gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı suretiyle bulunacak tutarın toplamını ödemekle yükümlüdürler.

(4) Lisansüstü öğreniminin bir aşamasında başarısız olanlardan yüksek lisans diplomasına sahip olanlar, görevlendirme kararının rektörlükçe geri alınma tarihinden itibaren bir ay içinde müracaat etmeleri halinde, kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumlarının meslek yüksekokullarında öğretim görevlisi, okutman veya yükseköğretim kurumunun memur unvanlı kadrolarına, yüksek lisans diplomasına sahip olmayanlar ise memur unvanlı kadrolara, ilgili mevzuatında öngörülen şartları taşımaları kaydıyla atanırlar.

(5) Yurtiçinde lisansüstü öğrenim amacıyla birinci fıkra kapsamında görevlendirilenler dışındaki araştırma görevlileri, kendi imkanları çerçevesinde buldukları il dışında bir başka Devlet yükseköğretim kurumunda yaptığı lisansüstü öğrenim çerçevesinde derslere devam etmek, uygulamalara katılmak veya tez danışmanı ile birlikte çalışmak üzere, haftanın belirli günlerinde ya da belirli zaman aralıklarında olmak üzere yükseköğretim kurumu yönetim kurulu kararıyla harcırah ödenmeksizin görevlendirilebilir. Ancak bu şekilde yapılacak görevlendirmeler, bir eğitim-öğretim dönemi için toplam kırkbeş günü geçemez.

(6) Lisansüstü öğrenimlerinde tez aşamasına geçmiş araştırma görevlileri lisansüstü öğrenimi çerçevesinde kütüphane ve dokümantasyon araştırması yapmak ya da araştırma ve incelemelerde bulunmak üzere, harcırah ödenmeksizin yılda azami iki ayı geçmemek üzere bir başka ilde görevlendirilebilir.

(7) Kurul tarafından Devlet yükseköğretim kurumlarına verilen kontenjanlar ve belirlenen ilkeler çerçevesinde lisansüstü öğreniminin tamamını yurtdışında bir yükseköğretim kurumunda yapmak üzere yurtdışına gönderilen araştırma görevlileri, yüksek lisans öğrenimi yapmak üzere en fazla iki yıl, doktora öğrenimi yapmak üzere en fazla dört yıl süreyle yurt dışında görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenler, çalışmalarına ilişkin olarak her yıl bağlı oldukları yükseköğretim kurumuna rapor vermekle yükümlüdür.

(8) Yedinci fıkra uyarınca yurtdışında görevlendirilenlere, 657 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi esas alınarak ödeme yapılır. Lisansüstü öğrenimini yurtdışında yapmak üzere görevlendirilenlerden, yüksek lisans yapanlara en fazla iki yıl, doktora öğrenimi yapanlara en fazla dört yıl süreyle ödeme yapılır. Bu süreler içinde lisansüstü öğrenimini tamamlayamayanlara talep etmeleri ve tez danışmanının uygun görmesi halinde bir yıl ek süre

verilebilir ve bu süre içinde kişiye sadece yurtiçi malî ve sosyal haklarının tamamı ödenir. Ek süre içinde de öğrenimini tamamlayamayanlara, talep etmeleri ve tez danışmanının uygun görmesi halinde bir yıl ücretsiz izin verilebilir. Bu süreler sonunda lisansüstü öğrenimini tamamlayamayanların araştırma görevlisi kadrolarıyla ilişkileri kesilir. Bunlardan yüksek lisans diplomasına sahip olanlar, araştırma görevlisi kadrolarıyla ilişkilerinin kesilme tarihinden itibaren üç ay içinde Kurula müracaat etmeleri halinde Kurulun uygun göreceği yükseköğretim kurumlarının meslek yüksekokullarında öğretim görevlisi, okutman veya memur unvanlı kadrolara, yüksek lisans diplomasına sahip olmayanlar ise Kurulun uygun göreceği yükseköğretim kurumlarının memur unvanlı kadrolara, ilgili mevzuatında öngörülen şartları taşımaları kaydıyla atanabilir.

(9) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, haftalık zorunlu ders verme yükümlülüklerini yerine getirmek şartıyla, öğretim görevlileri ve okutmanlar için de uygulanabilir.

(10) Yedinci fıkra hükümlerine göre yurtdışında görevlendirilenler, bu görevlendirme kapsamında ödeme yapılan sürenin iki katı, 63 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca üç aydan fazla süreyle görevlendirilenler ise görevlendirme sürelerinin iki katı kadar bağlı olduğu yükseköğretim kurumuna karşı mecburi hizmetle yükümlüdür. Bu şekilde görevlendirilenler hakkında 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Ayrıca mecburi hizmetle yükümlü bulunulan her ay için gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı suretiyle bulunacak tutarda ödeme yapmakla yükümlüdürler.

(11) Bu maddeye göre doğacak mecburi hizmet yükümlülükleri, bağlı bulunulan yükseköğretim kurumunda yerine getirilir. Mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenler ile dördüncü ve sekizinci fıkralara göre başka bir kadroya atandıkları halde göreve başlamayan veya göreve başladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüğünü tamamlamadan ayrılanlar, bu maddeye göre yükümlü oldukları tutarın tamamını ödemedikçe Devlet, vakıf veya özel yükseköğretim kurumları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev alamazlar.

(12) Bu madde hükümlerine göre yurtiçi ve yurtdışında görevlendirilecek araştırma görevlilerinin belirlenmesi ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Türkiye Yükseköğretim Kurulu yükseköğretim uzmanı, uzman yardımcısı, yükseköğretim denetçisi, denetçi yardımcısı

MADDE 56- (1) Kurulda yükseköğretim uzmanı, yükseköğretim uzman yardımcısı, yükseköğretim denetçisi ve yükseköğretim denetçi yardımcısı istihdam edilir. 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi hükümleri yükseköğretim denetçisi ve yükseköğretim denetçi yardımcıları hakkında da uygulanır.

(2) Kurulun denetim faaliyetlerinde çalışmak üzere kadrolu denetçi sayısının yüzde onunu geçmeyecek sayıda, Kurulda üye olarak veya yükseköğretim kurumlarında idarî görevlerde bulunmuş öğretim üyelerinden, ilgilinin muvafakati alınarak Başkanlık kararı ile dört yıllığına yükseköğretim denetçisi görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim üyeleri kurumlarından aylıklı izinli sayılırlar ve bunlara maaşlarının yüzde ellisi oranında aylık ek ödeme yapılır. Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarından bu şekilde görevlendirilenlere de Devlet yükseköğretim kurumlarındaki eş kadrolardaki maaş esas alınarak aynı ek ödeme yapılır.

Araştırma geliştirme faaliyetlerinde çalışanlara yapılacak ödemeler

MADDE 57- (1) Yükseköğretim kurumları tarafından yürütülen araştırma projelerine ilişkin ön ödeme alınması suretiyle tahsil edilen tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gelir ve ödenek kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar ile diğer projeler için tahsis edilen kaynaklardan ilgili yükseköğretim kurumunun uygun göreceği projelere ilişkin tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gider kaydedilmek suretiyle proje

yürütücüsü adına açılacak özel hesaba aktarılarak kullanılır. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanuna göre denetlenir.

(2) Yükseköğretim kurumları tarafından yürütülen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan öğretim elemanlarına kadrolarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın yüzde 50'sini geçmemek kaydıyla proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden proje teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu ödeme, bir öğretim elemanın aynı anda birden fazla projede yürütücü olarak görevli olması durumunda en fazla bir, projeye ilişkin hizmetlerde görev alması durumunda ise en fazla iki proje için yapılır ve buna ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurul tarafından belirlenir. Bu kapsamda yapılacak ödemelerin toplam tutarı proje için ayrılan tutarın yüzde geçemez.

(3) Yükseköğretim kurumları tarafından gerçekleştirilen projeler ile bu kurumlar tarafından yürütülen dış destekli projeler için ön ödeme yapılabilir. Bu projelerde, üzerinde proje yürütülen ve söz konusu projenin aslî unsurunu teşkil eden taşıtlar hakkında 237 sayılı Taşit Kanununun 9 uncu ve 10 uncu maddeleri uygulanmaz.

(4) Birinci fıkraya göre aktarılacak tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi ve bu madde kapsamında yapılacak ön ödemelere ilişkin esas ve usuller ile yükseköğretim kurumlarının araştırma bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde uygulanacak esas ve usuller, Maliye Bakanlığının görüşü doğrultusunda Kurul tarafından belirlenir.

Yükseköğretim kurumlarında öğrencilerin kısmî zamanlı çalışması

MADDE 58- (1) Hizmetlerine ihtiyaç duyulan öğrenciler, öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarındaki geçici işlerde kısmî zamanlı olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılan öğrenciler, bu çalışmalarından dolayı işçi olarak kabul edilmez. Kısmî zamanlı olarak çalıştırılan öğrencilere bir saatlik çalışma karşılığı ödenecek ücret, 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan günlük brüt asgari ücretin dörtte birini geçmemek üzere, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından belirlenir. Kısmî zamanlı çalışma karşılığı ücret ödenmesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilmekte olan burs veya öğrenim kredisinin kesilmesi veya aynı Kuruma ait yurtlardan yararlanma hakkının kaldırılması sonucunu doğurmaz. Kısmî zamanlı olarak öğrenci çalıştırılmasına ilişkin haftalık çalışma süreleri ile diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurul tarafından belirlenir.

Unvanların korunması

MADDE 59 – (1) Öğretim üyeleri, bu kanunda yazılı hükümler dışında kazanmış oldukları akademik unvanlardan yoksun bırakılamazlar.

(2) Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya istifa etmek ya da müstafi sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar, akademik unvanlarını taşıyabilirler. Ancak profesörlük, doçentlik veya yardımcı doçentlik unvanlarını kazananlar her unvan dönemi içinde yükseköğretim kurumlarında fiilen iki yıl görev yapmadıkları takdirde yükseköğretim kurumları dışındaki çalışmalarında bu unvanı kullanamazlar.

Yükseköğretim kurumlarına dönüş

MADDE 60 – (1) Milletvekilliğine veya Bakanlar Kurulu üyeliğine seçilen öğretim üyeleri, bu görevlerde geçirdikleri süreler hesaba katılmak ve buna göre aylık dereceleri yükseltmek, meslek unvan ve sıfatlarını kazanma ile ilgili hükümler saklı kalmak şartıyla başvurmaları halinde bu Kanun hükümlerine göre ayrıldıkları yükseköğretim kurumuna kadro koşulu aranmaksızın dönerler.

(2) Yükseköğretim kurumlarından, mahkeme veya disiplin kararları ile çıkarılanlar

hariç olmak üzere, herhangi bir nedenle kendi isteği ile ayrılan öğretim üyeleri başvuruları üzerine bu Kanun hükümleri çerçevesinde kadro koşulu aranmaksızın tekrar ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına dönerler.

(3) Türkiye Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeliklerine, rektör ve dekanlıklara yükseköğretim kurumları ile bir kamu görevinde iken seçilenlerden, süresini tamamlayarak veya süresi sona ermeden ayrılanların, bu görevlerinde geçirdikleri süreler hesaba katılmak ve buna göre aylık ve dereceleri yükseltmek suretiyle meslek, unvan ve sıfatları dikkate alınarak ayrıldıkları tarihten itibaren kendi kurumlarına boş kadro koşulu aranmaksızın dönüşleri yapılır.

Yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanlarının emeklilik yaşı ve idarî görevlere atanmada yaş haddi

MADDE 61– (1) Devlet yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanları için zorunlu emeklilik yaşı altmışyedi yaşın doldurulduğu tarihtir.

(2) Altmışyedi yaşını dolduran öğretim elemanları emekli olduktan sonra üniversitelerde sözleşmeli olarak çalışabilirler.

(3) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında öğretim üyelerinin idarî görevleri yetmişiki yaşın doldurulduğu tarihte sona erer.

Öğretim elemanlarının görev yaptıkları yükseköğretim kurumu dışında diğer yükseköğretim kurumları, kamu kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görevlendirilmesi

MADDE 62– (1) Devlet yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri, ihtiyacı olan Devlet, vakıf ve özel yükseköğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında, bu kurumların isteği, kendi muvafakati ve ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulu kararı ile en az bir eğitim-öğretim yılı için görevlendirilebilir.

(2) Devlet yükseköğretim kurumlarında, ildeki diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilebilecek öğretim elemanı bulunmaması halinde, başka illerdeki yükseköğretim kurumlarından ders vermek üzere birinci fıkra kapsamında öğretim elemanı görevlendirilebilir.

(3) İkinci fıkra kapsamında il dışında görevlendirilen öğretim elemanlarına 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu ve birinci öğretimde unvanı için belirlenmiş olan ek ders ücretinin iki katı ek ders ücreti ödenir.

(4) Birinci ve ikinci fıkraya göre yapılacak görevlendirmeler üst üste iki, toplamda ise dört öğretim yılını aşamaz.

(5) Öğretim elemanları, ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilir.

(6) Birinci, ikinci ve beşinci fıkra kapsamında görevlendirilenlerin, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumlarındaki aylık ve fiilen çalışma karşılığı olmayan diğer malî hakları ile diğer hakları devam eder. Birinci fıkra hükümlerine göre vakıf ve özel yükseköğretim kurumlarında görevlendirilen öğretim elemanlarına yapılan brüt ödemeler bir protokol çerçevesinde ilgili vakıf veya özel yükseköğretim kurumu tarafından görevlendirilen öğretim elemanının kadrosunun bulunduğu Devlet üniversitesine ödenir.

(7) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim organlarında görev üstlenen öğretim üyeleri kurumlarından aylıksız izinli sayılırlar.

(8) Bu madde uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen öğretim elemanlarına kendi kurumlarından alacakları malî ve sosyal hakların yanı sıra,

görevlendirildikleri kurumda yürüttükleri görev için birinci derecenin dördüncü kademesinde bulunan bir genel müdürün aylık gösterge ve ek gösterge brüt tutarının üç katını geçmemek üzere ilgili bakan tarafından tespit edilecek tutarda ayrıca ödeme yapılır. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Bu kişiler görevlendirildikleri kurumlarda kendilerine bu suretle yapılan ödemeleri döner sermayelere yatırmak zorunda değildirler. Bunlara görev yapacakları kurumca bu ödeme dışında başkaca bir ödeme yapılmaz.

(9) Öğretim elemanları ile tabi oldukları özel kanunlarda engel hüküm bulunmayan diğer kamu görevlileri, rızaları alınmak kaydıyla, rektörün görüşü veya ilgili kuruluşun muvafakati ile Kurulda her seferinde bir yılı geçmemek üzere geçici olarak görevlendirilebilirler.

Yurtiçinde ve yurtdışında görevlendirme

MADDE 63- (1) Öğretim elemanlarının kurumlarından yolluk ve yevmiye almaksızın yurt içinde ve dışında bilimsel ve mesleki toplantılara katılmalarına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına, bir haftaya kadar dekan, enstitü, konservatuar veya meslek yüksekokulu müdürleri, onbeş güne kadar rektörler izin verebilir. Bu şekilde onbeş günü aşan veya yolluk ve harcırah verilmesini gerektiren ve üç ayı geçmeyecek araştırma ve incelemelerde masrafların yükseköğretim kurumu ya da buna bağlı birimlerin bütçesinden veya döner sermaye gelirlerinden ödenmesi gereken durumlarda, ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı gereklidir.

(2) Öğretim elemanları birinci fıkrada ve bu Kanunun 55 inci maddesinde sayılan yurt dışına gönderilme halleri dışında mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak için Kurulun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca üniversiteler itibarıyla bir yılı geçmeyecek şekilde her yıl belirlenecek kontenjan ve süreler dahilinde yurt dışına gönderilebilecekleri gibi aynı amaçlarla dış burslara dayanılarak da gönderilebilirler. Belirlenen kontenjanların üniversiteye bağlı birimler arasında dağıtımını üniversite yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı, gönderilme ise ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile olur. Zorunlu hallerde yurt dışında kalma süresi ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile yarısına kadar uzatılabilir. Bunlar hak ve yükümlülükleri bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aynı amaçla yurt dışına gönderilenlerin tabi oldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak, bunlara yapılacak ödemenin miktarı Devlet memurlarına yapılacak ödemeyi geçmemek üzere üniversite yönetim kurulunca daha düşük olarak tespit edilebilir. Öğretim elemanlarından kendilerine yurt dışı kuruluşlarınca burs veya ücret sağlananlar, görev yapacakları sürece Kurulun belirleyeceği esaslara göre üniversite yönetim kurulunun kararı ile aylıklı veya aylıksız izinli de sayılabilirler.

(3) Gerek birinci fıkraya göre geçici görev yolluğu verilmek suretiyle yurt içinde ve yurt dışında bir yere gönderilenler olsun, gerekse ikinci fıkraya göre gidiş-dönüş yol yevmiyesi ile gideri ödenmek suretiyle yurt dışına gönderilenler olsun, bunlara verilecek yolluk, emsali Devlet memuruna verilen yolluğun aynı olmak üzere genel hükümler çerçevesinde tespit edilir. Geçici görev yolluğu Kurul hesabına gönderilenlere Kurul bütçesinden üniversite dışındaki kurum hesabına gönderilenlere ise ilgili kurumun bütçesinden ödenir.

(4) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Topluluklardaki yükseköğretim kurumlarının ihtiyaç duyması halinde, öğretim üyelerine üst üste iki yılı, toplamda üç yılı aşmamak ve bütün özlük hakları saklı kalmak üzere üniversite yönetim kurulunun kararı ile aylıklı izin verilebilir.

İdari görevlere atamalar

MADDE 64 – (1) Yükseköğretim kurumlarında genel sekreter, genel sekreter yardımcısı, daire başkanı, müdür, hukuk müşaviri, iç denetçi ve memurlar üniversite yönetim kurulunun görüşü alınarak rektör tarafından atanır. Fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu sekreterinin atanması, ilgili dekan ve müdürün önerisi üzerine rektör tarafından yapılır.

(2) Genel sekreter, genel sekreter yardımcısı, daire başkanı, fakülte sekreteri, enstitü sekreteri, konservatuar sekreteri, meslek yüksekokulu sekreteri ve müdür olarak atanabilmek için lisans diplomasına sahip olmak şarttır.

(3) Genel sekreterin görev süresi rektörün görev süresinin sona ermesiyle kendiliğinden sona erer. Söz konusu kadroya atanmış olanlardan görev süresi sona erenler ile görev süresi sona ermeden görevden alınanlar boş kadro şartı aranmaksızın araştırmacı kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu fıkra kapsamında atanacakların araştırmacı kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapılmış sayıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek yükseköğretim kurumlarının kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu fıkra ile ihdas edilmiş sayılan araştırmacı kadroları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atanma şartlarını kaybetmeleri nedeniyle görevlerine son verilenler hariç olmak üzere, en az iki yıl görev yaptıktan sonra görev süresi dolmadan görevden alınanlara, atanmış sayıldıkları araştırmacı kadrosuna bağlı olarak malî haklar kapsamında döner sermaye ek ödemesi hariç, yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, görevden alındıkları kadroya bağlı olarak malî haklar kapsamında döner sermaye ek ödemesi hariç en son ayda aldığı her türlü ödemeler toplamının net tutarından az olması hâlinde aradaki fark, her halükarda görev süresini geçmemek üzere ve fark kapanıncaya kadar herhangi bir kesintiye tâbi tutulmaksızın ödenir.

Siyasi partilere üyelik ve görev alma

MADDE 65- (1) Öğretim elemanları ve öğrenciler, siyasi partilere üye olabilirler; yükseköğretim kurumlarındaki görevlerini aksatmamak ve bir ay içinde kurumlarına bildirmek kaydıyla, siyasi partilerin merkez organları ile bunlara bağlı araştırma ve danışma birimlerinde görev alabilirler. Siyasi partilerin merkez organları ile bunlara bağlı araştırma ve danışma birimlerinde görev alan öğretim elemanları, bu görev süresince Türkiye Yükseköğretim Kurulu ile yükseköğretim kurumlarında idarî görev alamazlar.

(2) Siyasi partilere üye olan öğretim elemanları ve öğrenciler, yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunamaz ve siyasi parti propagandası yapamazlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Malî Hükümler

Gelir kaynakları

MADDE 66– (1) Türkiye Yükseköğretim Kurulu ile devlet yükseköğretim kurumlarının özel bütçe gelir kaynakları şunlardır;

- a) Devlet katkı payı,
- b) Hazine yardımı,
- c) Öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri
- ç) Basılı ya da görsel ders malzemeleri, kitap ve yayın satış gelirleri,

- d) Taşınır ve taşınmaz mal gelirleri,
- e) Döner sermaye işletmelerinden aktarılacak tutarlar,
- f) Bağış, yardım ve diğer gelirlerdir.

Devlet yükseköğretim kurumlarının giderlerinin karşılanması, Devlet katkı payı, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti

MADDE 67- (1) Devlet yükseköğretim kurumlarının giderlerinin finansmanında; öz gelirler, cari giderlerin karşılanması amacıyla Devletçe yapılacak katkı ile hazine yardımları kullanılır.

(2) Devlet yükseköğretim kurumlarının cari hizmet maliyetlerinin finansmanına Devlet ve öğrenci tarafından katkı yapılır. Bu katkı, cari hizmet maliyetine katkı payı olarak ifade edilir ve öğrenci başına ortalama cari hizmet maliyeti üzerinden hesaplanır. Öğrenci başına ortalama cari hizmet maliyeti, kesinleşmiş en son yükseköğretim kurumları cari giderlerinin o yılın açık öğretim hariç öğrenci sayısına bölünmesi suretiyle bulunacak tutarın cari yıl karşılığıdır. Cari hizmet maliyetine Devlet tarafından yapılacak katkı, Devlet katkı payı; öğrenci tarafından yapılacak katkı ise birinci öğretim ve açık öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde öğrenim ücreti olarak adlandırılır.

(3) Devlet yükseköğretim kurumlarında ortalama cari hizmet maliyetine öğrenci tarafından yapılacak katkı; birinci öğretim ve açık öğretimde ortalama cari hizmet maliyetinin yarısından fazla, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise yarısından az olamaz. Öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretlerinin belirlenmesinde öğrenim türleri, fakülte ve programların özellikleri, toplumun ve ekonominin nitelikli işgücü ihtiyacı ile fakülte ve programların mezunlarına bireysel getirileri göz önünde bulundurulur.

(4) Devlet yükseköğretim kurumlarında birinci öğretim ve açık öğretimde öğrenimine program süreleri içerisinde devam eden öğrencilerden öğrenci katkı payı alınmaz. Ancak, program süreleri sonunda mezun olamayan bu öğrencilerden öğrenci katkı payı alınır.

(5) Devlet yükseköğretim kurumlarında yabancı uyruklu öğrencilerden, öğrenim türü ayırımı yapılmaksızın, öğrenim ücreti alınır ve bu öğrenciler için öğrenim ücretinin tespitinde, öğrenci başına ortalama cari hizmet maliyeti olarak hesaplanan tutarlar dikkate alınmaz.

(6) Devlet yükseköğretim kurumlarının öğrenci katkı payları, öğrenim ücretleri, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar, yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari ve azami öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl Mayıs ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı ve Kurul tarafından müştereken hazırlanır ve Bakanlar Kurulu tarafından karara bağlanır.

(7) Devlet katkı payı, yükseköğretim kurumlarının öğrenci sayısı, fiziki kapasitesi, öz gelir performansı, kamu kaynaklarının temininde ve kullanımında etkililiği, diğer yükseköğretim kurumlarına kıyasen akademik, mali ve idari performansı gibi kriterler esas alınarak, yükseköğretim kurumları itibarıyla Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir. Devlet katkı payının hesaplanma yöntemleri, hesaplamada kullanılacak kriterler ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kurul tarafından müştereken belirlenir. Devlet katkı payı, merkezi yönetimin yükseköğretim kurumlarına bir yükümlülüğü olup, ödemelerde yükseköğretim kurumunun nakit durumu hiçbir şekilde dikkate alınmaz.

(8) Devlet yükseköğretim kurumlarının öz gelirleri ve tahsis edilen Devlet katkı payı tutarının bu idarelerin cari giderleri karşılamaması durumunda, yükseköğretim kurumlarına hazine yardımı verilebilir. Sermaye giderleri ise öz gelirleri dikkate alınmaksızın hazine yardımıyla karşılanır.

Malî kolaylıklar

MADDE 68- (1) Devlet, vakıf ve özel yükseköğretim kurumları genel bütçeye dâhil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan malî muafiyetler, istisnalar ve diğer malî kolaylıklardan

aynen yararlanırlar ve bunlara yapılacak her türlü bağış ve yardımlar gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından beyannamede bildirilecek gelir ve kurum kazançlarından indirilebilir. Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında, bağış ve vasiyet yapanların koydukları ve kanunlara göre geçerli sayılan kayıtlara ve şartlara uyulur. Kamulaştırma yoluyla taşınmaz edinimi, sadece Devlet yükseköğretim kurumları tarafından yapılabilir.

(2) Türkiye Yükseköğretim Kurulu ile yükseköğretim kurumları tarafından eğitim-öğretim ve araştırma amacıyla kullanılmak ve yurtiçinde bulunmamak veya üretimi yapılmamak kaydıyla ithal edilen makine, alet, cihaz, ecza, malzeme ve yayınlar ile bağış yoluyla yurtdışından gelen aynı cins malzemeler, gümrük vergisi ile buna bağlı vergi, resim ve harçlar dâhil özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinden müstesnadır.

(3) Yükseköğretim kurumları adına tapuda kayıtlı taşınmazların ve bu taşınmazlar üzerindeki eğitim, sağlık, bilimsel, kültürel, sosyal ve sportif amaçlı tesislerin kiralanması, işletilmesi, işlettirilmesi, taşınmazların satışı ile hazine adına kayıtlı olup yükseköğretim kurumlarına tahsis edilmiş taşınmaz malların üzerinde herhangi bir inşaat yapılmamak ve irtifak hakkı tesisine konu edilmemek şartıyla söz konusu amaçlarla kiralanması ve işletilmesi, bu madde kapsamında elde edilecek gelirin kullanımı ve muhasebeleştirilmesi ile yükseköğretim kurumu bütçesiyle ilişkileri hakkındaki usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(4) Yükseköğretim kurumları adına kayıtlı taşınmazlar üzerinde tesisler yaptırılabilir. Hazine adına kayıtlı olup yüksek öğretim kurumlarına tahsis edilmiş taşınmazlar üzerinde ise öğrenci yurt binası ve müstemilatı yaptırılmak üzere, Kurulun uygunluk görüşüyle, kırk dokuz yıla kadar sınırlı aynî hak tesis edilebilir.

(5) Vakıf veya özel üniversitelerde eğitim-öğretim için zaruri olması halinde yürütme kurulu tarafından verilecek kamu yararı kararı ve başkanın onayı üzerine bedeli kamulaştırmayı yapacak kurumdan alınmak üzere vakıf veya özel üniversite lehine kamulaştırma yapılabilir. Kamulaştırılan taşınmazın eğitim ve öğretimde kullanımına gerek kalmadığı takdirde, eski malik bedelini Kurula ödeyerek geri alma önerisini kabul etmezse, taşınmaz Kurul mülkiyetine geçer. Kurul bu suretle kendisine geçen taşınmazı amacı doğrultusunda kullanılmak üzere bir kamu üniversitesine devredebilir.

Döner sermaye

MADDE 69- (1) Yükseköğretim kurumlarında Sayıştay ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak yükseköğretim kurumu yönetim kurulu kararı ile döner sermaye işletmesi kurulabilir. Kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesi ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine bu amaç için konulacak ödenekle karşılanır.

(2) Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinden elde edilen gelirler, yükseköğretim birimleri itibarıyla ayrı hesaplarda izlenir.

(3) Döner sermaye işletmesine tahsis edilen sermaye, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu kararı ile artırılabilir. Artırılan sermaye tutarı yıl sonu kârlarından karşılanır.

(4) Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra kalan yıl sonu kârı, döner sermaye işletmesinin hizmetlerinde kullanılmak üzere ertesi yılın gelirine ilave edilir.

(5) Döner sermaye işletmesinin gelirleri, işletme adına yapılan mal ve hizmet satışları ile diğer gelirlerden oluşur.

(6) Döner sermaye işletmesinden verilen hizmetler dolayısıyla öğretim elemanları adına her ne nam altında olursa olsun mesai saatleri içindeki hizmet karşılığında ayrıca ücret talep edilemez. Ancak mesai saatleri dışında verilen hizmetler karşılığında yükseköğretim kurumları, döner sermaye işletmesi adına, Sosyal Güvenlik Kurumunun belirlediği geri ödeme esaslarına uygun olarak hesaplanan tutarın üç katına kadar ek ücret alabilir. Bu

kapsamda mesai dışında üretilen hizmetlerin aylık toplamı, mesai içi üretilen hizmetlerin toplamından fazla olamaz.

(7) Süreklilik arzeden hizmet alımları ile maliyeti yüksek ve ileri teknoloji ürünü olan cihazların hizmet alımı yoluyla temini, kiralınması veya finansal kiralama için döner sermaye kaynaklarından gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilir.

(8) Ders malzemeleri, teknik hizmetler, yazılım lisansları ve sınav hizmetleri için alınacak ilave öğrenim giderleriyle, elektronik ortamda hazırlanmış eğitim materyallerinin diğer kurum veya kuruluşlara satılmasından veya kiralınmasından elde edilecek gelirler, yükseköğretim kurumunun döner sermayesine yatırılır.

(9) Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, tıp ve diş hekimliği fakülteleri, üniversite hastaneleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 35'i, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık fakülteleri, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim birimleri için asgari yüzde 30'u, diğer yükseköğretim birimleri için ise asgari yüzde 15'i, ilgili yükseköğretim biriminin ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılır. Bu oranları yüzde 75'ine kadar artırmaya yükseköğretim kurumu yönetim kurulu yetkilidir.

(10) Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde 5'i, üniversite bünyesinde veya yükseköğretim kurumu tarafından desteklenen ve başka kurumların bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bu tutar döner sermaye muhasebe birimince, tahsilâtı takip eden ayın yirmisine kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine özgelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır. Süresi içinde yatırılmayan tutarların tahsilinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(11) Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, her bir proje için avans verilmek suretiyle de kullanılabilir.

(12) Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi ile ödeneklerin kullanılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(13) Tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile üniversite hastaneleri hesabında toplanan döner sermaye gelirleri bakiyesinden, bu yerlerde;

a) Gelir getiren görevlerde çalışan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme, ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ödenen tazminat dâhil, makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamından oluşan ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü, araştırma görevlilerine ise yüzde 500'ünü; bu yerlerde görevli olmakla birlikte gelire katkısı olmayan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine yüzde 600'ünü, araştırma görevlilerine ise yüzde 300'ünü,

b) Diğer öğretim elemanlarına ve 657 sayılı Kanuna tabi personel ile aynı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre sözleşmeli olarak çalışan personele ek ödeme matrahının; uzman tabipler için yüzde 600'ünü, hastaneler başmüdürü ve eczacılar için yüzde 250'sini, başhemşireler için yüzde 200'ünü, diğer öğretim elemanları ile diğer personele ve diğer personel için yüzde 150'sini, işin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 200'ünü geçmeyecek şekilde aylık ek ödeme yapılır. Sözleşmeli personele

yapılacak ek ödeme matrahı, sözleşmeli personelin çalıştığı birim ve bulunduğu pozisyon unvanı itibarıyla aynı veya benzer unvanlı memur kadrosunda çalışan, hizmet yılı ve öğrenim durumu aynı olan emsali personel dikkate alınarak belirlenir. Emsali bulunmayan sözleşmeli personelin ek ödeme matrahı ise brüt sözleşme ücretlerinin yüzde 25'ini geçemez. Bu fıkra uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.

c) Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak onüçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen personel için yüzde 50'sini, (b) bendinde belirtilen personel için yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca aylık ek ödeme yapılır.

(14) Yükseköğretim kurumlarının tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile üniversite hastanelerinde ihtiyaç duyulması halinde ilgilinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevli sağlık personeli haftanın belirli gün veya saatlerinde veyahut belirli vakalar ve işler için görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenlere, kadrosunun bulunduğu kurumdaki döner sermaye işletmesinden yapılan ödemenin yanı sıra, katkı sağladıkları vaka ve iş dolayısıyla görevlendirildiği sağlık kuruluşundaki döner sermaye işletmesinden, bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde ve toplamda tavan oranları geçmemek üzere döner sermayeden ek ödeme yapılır.

(15) Ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık fakülteleri ve bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim birimleri ile sürekli eğitim merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ve düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim birimlerinde üretilen mal ve hizmetlerden elde edilen döner sermaye gelirlerine katkısı bulunan öğretim elemanlarına yapılacak ek ödemeler hakkında da onüçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

(16) Yükseköğretim kurumlarının onüçüncü ve onbeşinci fıkraları kapsamına girenler haricindeki diğer birimlerinde döner sermaye işletmesi hesabına yapılan iş veya hizmetler karşılığında tahsil edilen gelirlerden kanuni kesintiler ile varsa yapılan iş veya hizmetle bağlantılı giderler düşüldükten sonra geri kalan tutar, hizmet karşılığı olarak gelir tahsilâtının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek hizmeti veren öğretim elemanlarına ödenir.

(17) Tıp ve diş hekimliği fakültelerindeki öğretim elemanlarının sağlık hizmeti dışında verdikleri hizmetler ile yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarının kurum imkanları kullanılmaksızın bireysel olarak verdikleri hizmetler karşılığında döner sermaye hesabına tahsil edilen paradan pay alma hususunda onaltıncı fıkra hükümleri uygulanır. Bu kapsamda bulunan hizmetler ile öğretim elemanlarının kurum imkânlarını kullanılmaksızın verdikleri hizmetler karşılığında elde edilen gelirlerden dokuzuncu fıkra uyarınca yapılacak kesintilerin uygulanmasında asgarî yüzde 15 oranı uygulanır.

(18) Rektör, rektör yardımcısı ve genel sekretere gelir getirici katkılarına bakılmaksızın, üniversite yönetim kurulunun uygun gördüğü birimin döner sermaye hesabından yönetici payı olarak ayrılan tutardan ek ödeme yapılır. Yapılacak ek ödemenin tutarı ek ödeme matrahının, rektörler için yüzde 600'ünü, rektör yardımcıları için yüzde 300'ünü, genel sekreterler için yüzde 200'ünü geçemez.

(19) Döner sermaye gelirinin elde edildiği birimlerin dekan, başhekim ve enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu müdürleri ile bunların yardımcılara, gelir getirici katkılarına bakılmaksızın, görev yaptıkları birimin döner sermaye gelirlerinden yönetici payı olarak ayrılan tutardan ek ödeme yapılır. Yapılacak ek ödemenin tutarı, ek ödeme matrahının, tıp ve diş hekimliği fakülteleri dekanları ile üniversite hastane başhekimleri için yüzde 500'ünü, bunların yardımcıları için yüzde 300'ünü, diğer dekan, enstitü, konservatuar ve

meslek yüksekokulu müdürü için yüzde 250'sini, bunların yardımcıları için yüzde 100'ünü geçemez.

(20) Devlet yükseköğretim kurumlarında yöneticilere, aylıkları dışında döner sermaye ve diğer kaynaklardan yapılacak aylık ek ödeme tutarı hiçbir halde net maaşlarının iki katını geçemez.

(21) Bu madde kapsamında bu Kanuna tabi personele yapılan ödemeler, 27/1/2000 tarihli ve 4505 sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin (c) fıkrası ile 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesi hükümlerinin uygulanmasında dikkate alınmaz.

(22) Onüçüncü, onsekizinci ve ondokuzuncu fıkraların kapsamında bulunanlar dışındaki 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar ile aynı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre sözleşmeli olarak çalışan personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi kapsamında ödeme yapılır ve bunlara bu madde uyarınca ayrıca ek ödeme yapılmaz.

(23) Onüçüncü, onsekizinci ve ondokuzuncu fıkraların kapsamındaki personele bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz. Bu kapsamda ek ödmeden yararlanan personele ayrıca 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca ödeme yapılmaz.

(24) Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.

(25) Döner sermaye işletmelerinin faaliyet alanları, gelir ve giderleri, sermaye limitleri, işletmelerin yönetimine ilişkin esas ve usuller ile yapılacak ek ödeme oranları, bu ödemelerin esas ve usulleri, yükseköğretim kurumlarının hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(26) Genel sağlık sigortası kapsamı dışındaki özel sağlık sigortası, özel kurum ve benzeri kuruluşlarla bir protokolle belirlenen anlaşma çerçevesinde sunulmuş hizmetler karşılığında alınacak ücretler, Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili işlemler için belirlediği ödemenin beş katını geçmemek kaydıyla üniversite yönetim kurulu tarafından belirlenebilir.

Genel Kurul ve Yürütme Kurulu üyelerinin malî hakları

MADDE 70- (1) Genel Kurul üyelerine ödenecek toplantıya katılma ücreti (huzur hakkı), her toplantı için devlet memur aylıkları kat sayısının (.....) rakamı ile çarpımı sonucunda bulunacak meblağdır.

(2) Başkan ve Yürütme Kurulu üyelerinin ücretleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre en yüksek Devlet memuruna ödenen aylığın (ek gösterge, yan ödeme ve her çeşit tazminatlar dâhil) üç katını geçmemek üzere Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Emekli olanların ise emekli aylıklarının ödenmesine devam olunur. Yürütme Kurulunda görev alan kamu personelinin her türlü özlük hakları saklı kalır ve aylıksız izinli sayılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Adli Soruşturma ve Disiplin Hükümleri

Adli soruşturma

MADDE 71- (1) Görevi ile bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlardan dolayı;

a) Başkan hakkında Başkanın katılmadığı ve Milli Eğitim Bakanının başkanlığında yapılan Genel Kurul toplantısında, kendi üyeleri arasından seçilecek en az üç kişiden oluşan bir komisyon oluşturulur. Bu komisyon tarafından yapılan inceleme sonucunda hazırlanan rapora istinaden, Kurul Milli Eğitim Bakanının başkanlığında yapılan ancak Başkanın katılmadığı toplantıda yapılacak olan gizli oylama ile,

b) Genel Kurul üyeleri, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri hakkında, Genel Kurulun kendi üyeleri arasından seçeceği en az üç kişiden oluşan bir komisyonca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan rapora istinaden, Genel Kurulda yapılacak olan gizli oylama ile,

c) Vakıf ve özel yükseköğretim kurumları mütevelli heyet başkan ve üyeleri, üniversite konseyi başkan ve üyeleri, rektörler, özel veya vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Genel Kurulun kendi üyeleri arasından seçeceği üç kişilik komisyonun hazırlayacağı rapora istinaden, Yürütme Kurulunda yapılacak gizli oylama ile,

ç) Kurul idarî personeli hakkında, Başkanın görevlendireceği üç kişi tarafından yapılan inceleme sonucunda hazırlanan rapora istinaden, Başkan tarafından,

d) İdarî görevi olsun veya olmasın, öğretim elemanları ile yükseköğretim kurumlarının idarî personeli hakkında, rektörün görevlendireceği üç kişi tarafından yapılan inceleme sonucunda hazırlanan rapora istinaden, üniversite yönetim kurulunda yapılacak olan gizli oylama ile,

soruşturma izni verilmesine karar verilebilir.

(2) Görevi ile bağlantılı olarak suç işlediği iddia edilen kişi, hakkında karar verecek olan kurulun üyesi olduğu takdirde, bu kurulda kendisiyle ilgili olarak inceleme komisyonu oluşturulması ve soruşturma izni verilip verilmemesi için yapılan müzakere ve oylamalara katılamaz.

(3) Öğretim üyeleri ile ilgili olarak oluşturulan inceleme komisyonlarına seçilecek öğretim üyelerinin, suç işlediği iddia edilen öğretim üyesi ile aynı veya daha üst akademik unvana sahip olması şarttır.

(4) Soruşturma izni verilmesine ilişkin kararlara karşı ilgili kişi, izin verilmemesine ilişkin kararlara karşı ise Cumhuriyet savcısı veya zarar gören Danıştaya itiraz edebilir.

(5) Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

(6) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılan kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlar hakkında diğer kanunların doğrudan soruşturmaya başlamayı öngören hükümleri uygulanmaz. Bu hallerde de bu maddede belirlenen hükümlere göre soruşturma yapılır.

(7) Üniversite konseyi başkan ve üyeleri ile vakıf ve özel yükseköğretim kurumları mütevelli heyet başkan ve üyeleri, öğretim elemanları ve diğer idarî personeli, bu Kanun kapsamına giren görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri suçlar ile bu kişilere karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar.

Türkiye Yükseköğretim Kurulu ile yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ve diğer personeli ile ilgili disiplin hükümleri

MADDE 72- (1) Disiplin soruşturması açmaya;

a) Kurulun genel sekreteri ve daire başkanları ile vakıf ve özel yükseköğretim kurumu mütevelli heyet başkan ve üyeleri, üniversite konseyi başkan ve üyeleri, rektörler ve vakıf ve özel meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Başkan,

b) Kurulun idarî personeli hakkında Genel Sekreter,

c) Dekan ile enstitü, konservatuar, meslek yüksekokulu ve merkez müdürleri, üniversite genel sekreteri ve daire başkanları hakkında rektör,

ç) Rektörlükteki diğer idarî personel hakkında üniversite genel sekreteri,

d) Fakülte'deki akademik personel ile fakülte sekreteri hakkında dekan; enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu kadrosundaki akademik personel ile enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu sekreteri hakkında enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu müdürü,

e) Fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulunun diğer idarî personeli hakkında bu birimler'deki fakülte, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu sekreteri, yetkilidir.

(2) a) Genel Kurul, Başkanın,

b) Yürütme Kurulu, Kurul Genel Sekreterinin,

c) Üniversite yönetim kurulu, rektörün ve üniversite genel sekreterinin,

ç) Fakülte yönetim kurulu, dekanın ve fakülte sekreterinin,

d) Enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu yönetim kurulu, bu birimlerin müdürlerinin ve sekreterlerinin

disiplin soruşturması açma yetkisini kullandığı kişilerle ilgili soruşturmalarda disiplin kurulu olarak görev yapar.

(3) Öğretim elemanı olarak yükseköğretim kurumlarında görev yapıp yapmadığına bakılmaksızın, bir akademik unvanın iktisabı amacına yönelik olarak işlenen ve disiplin suçu oluşturan fiiller dolayısıyla, bu fiillerin,

a) Doçentlik ve profesörlük unvanlarının iktisabı amacına yönelik olarak işlenmesi halinde, Başkan disiplin soruşturması açmaya yetkili olup, Yürütme Kurulu,

b) Diğer akademik unvanların iktisabı amacına yönelik olarak işlenmesi halinde, ilgili üniversite rektörü disiplin soruşturması açmaya yetkili olup, üniversite yönetim kurulu, disiplin kurulu olarak görev yapar.

(4) Disiplin suçunun aynı zamanda adlî suç oluşturması halinde, bu nedenle disiplin soruşturması açılabilmesi ve disiplin cezası verilebilmesi için, kişi hakkında adlî soruşturma veya kovuşturma başlatılması ya da mahkûmiyet hükmü verilmesi şartı aranmaz.

(5) Disipline aykırı fiilin aynı zamanda soruşturulması veya kovuşturulması şikâyete veya başka bir şarta bağlı bir adlî suç oluşturması halinde, disiplin yaptırımını uygulanması için bu şartın gerçekleşmesi aranmaz.

(6) Aynı zamanda suç oluşturan disipline aykırı fiil dolayısıyla henüz adlî soruşturma başlatılmamış ise, disiplin soruşturması emrini vermeye yetkili makam tarafından derhal Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(7) Devlet, özel ve vakıf yükseköğretim kurumlarının yönetici, öğretim elemanı ve diğer idarî personelinin görevleriyle bağlantılı olarak veya görevleri sırasında, Türk Ceza Kanununda veya diğer kanunlarda yer alan ve üst sınırı en az üç yıl hapis cezasını gerektiren bir suçtan mahkum olmaları halinde, bunlara kamu görevinden çıkarma disiplin cezası verilir. Kamu görevinden çıkarma disiplin cezası verilen kişi, bu cezanın verildiği tarihten itibaren beş yıl geçtikten sonra, bir suçtan mahkûmiyete bağlı hak yoksunluğunun bulunmaması halinde, açıktan atama yöntemiyle yükseköğretim kurumları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında yeniden görev alabilir.

(8) Bilimsel çalışma ve yayınlarında ilgili alandan oluşturulan bilirkişi heyeti tarafından intihal ve sahtecilik yaptığı tespit edilen kişiye, öğretim üyeliği görevinden çıkarma disiplin cezası verilir. Bu eserin de değerlendirmeye alınmak suretiyle kişiye akademik unvan

verilmiş olması halinde, ayrıca bu akademik unvanın geri alınmasına karar verilir. Öğretim üyeliği görevinden çıkarma disiplin cezası verilen kişi, bu cezanın verildiği tarihten itibaren beş yıl süreyle yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı olarak istihdam edilemez ve herhangi bir akademik unvan iktisabına yönelik başvuruda bulunamaz.

(9) Bilimsel çalışma ve yayınlarda intihal ve sahtecilik dışındaki etik ihlaller, sadece ilgili kişilerin akademik yükselmeleri ve idarî görev üstlenmeleri bağlamında, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde dikkate alınır.

(10) Yedinci fıkra kapsamına giren kişilerin;

a) Hukuken geçerli mazereti olmadığı halde, görevine onbeş gün süre içinde başlamamaları veya kesintisiz olarak on gün süreyle devam etmemeleri,

b) Dikkatsiz ve özensiz davranışlarıyla, yükseköğretim kurumu bünyesinde mevzuat gereği tutulan ve muhafazasından sorumlu olduğu belge ve kayıtların silinmesine, yok olmasına veya bozulmasına sebebiyet vermeleri,

c) Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan personelin serbest meslek icra etmeleri, tacir sayılmayı gerektiren faaliyette bulunmaları, şirket yöneticisi veya denetçisi olmaları,

ç) Eğitim hürriyetini engellemeleri,

hallerinde, bunlara görevinden çekilmiş sayılma disiplin cezası verilir. Görevden çekilmiş sayılma disiplin cezası verilen kişi, bu cezanın verildiği tarihten itibaren üç yıl geçtikten sonra, bir suçtan mahkûmiyete bağlı hak yoksunluğunun bulunmaması halinde, açıktan atama yöntemiyle kamu kurum ve kuruluşlarında yeniden görev alabilir.

(11) Yedinci fıkra kapsamına giren kişilerin;

a) Yöneticileri tarafından verilen görevleri kasıtlı olarak tam ve zamanında yapmamaları,

b) Özürsüz ve kesintisiz olarak üç günden dokuz güne kadar (dokuz gün dâhil) göreve gelmemeleri,

c) Dikkatsiz ve özensiz davranışlarıyla, yükseköğretim kurumu bünyesinde tutulan belge ve kayıtların silinmesine, yok olmasına veya bozulmasına sebebiyet vermeleri,

ç) Yöneticilerinin yazılı olarak açıklama istediği hususlarda gerçeğe aykırı beyanda bulunmaları,

d) Yükseköğretim kurumuna ait araç ve gereci şahsî işlerinde kullanmaları,

e) Yükseköğretim kurumuyla ilgili olarak yetkili olmadığı halde basın ve yayın organlarına açıklamalarda bulunmaları,

f) Yöneticilerini ve çalışma arkadaşlarını küçük düşürücü, yıldırıcı veya bezdirici davranışlarda bulunmaları

hallerinde bunlara aylıktan kesme cezası verilir. Aylıktan kesme cezası, kişinin aylık net maaş veya ücretinden dörtte birinden onda birine kadar belirli bir miktarda kesinti yapılmasını ifade eder. Aylıktan kesme cezası, kişinin ilk tahakkuk eden aylık maaş veya ücretinden kesinti yapılmak suretiyle yerine getirilir. Aylıktan kesme disiplin cezası verilen kişi cezanın verildiği tarihten itibaren beş yıl süreyle yükseköğretim kurumunda yöneticilik görevi yapamaz.

(12) Yedinci fıkra kapsamına giren kişilerin;

a) Görevlerini kayıtsızlık, dikkatsizlik ve özensizlik sebebiyle tam ve zamanında yapmamaları,

b) Dikkatsiz ve özensiz davranışlarıyla, yükseköğretim kurumuna ait araç ve gerecin zarar görmesine sebebiyet vermeleri,

c) Üstlendiği görevin saygınlığını zedeleyecek davranışlarda bulunmaları,

ç) Göreve sarhoş gelmeleri, görev yerinde alkollü içki içmeleri,

d) Göreviyle bağlantılı olarak veya görevi sırasında belli bir siyasi partinin lehine veya aleyhine olarak siyasi faaliyette bulunmaları,

hallerinde bunlara kınama cezası verilir. Kınama cezası verilen kişi, disiplin amiri tarafından yazılı olarak, disipline aykırı davranışı kendisine hatırlatılarak, disipline aykırı davranışlarda bulunmaya devam etmesi halinde, daha ağır bir disiplin cezasıyla cezalandırılacağı hususunda da uyarılır.

(13) Daha önce disiplin suçu işlememiş olup da pişmanlık ve iyi hali görülen kişiye bir alt disiplin cezası verilebilir.

(14) Bu madde hükümlerine göre hakkında kamu görevinden çıkarma, öğretim üyeliği görevinden çıkarma ve görevinden çekilmiş sayılma disiplin cezası verilen kişilerle ilgili bilgiler Kurulda muhafaza edilir.

(15) Disiplin cezasının verildiği tarihten itibaren üç yıl içinde tekrür halinde işlenen yeni disiplin suçlarından dolayı bir üst disiplin cezası verilir.

(16) Disiplin soruşturmasına, olayın öğrenilmesini müteakip iki ay içinde başlanmadığı veya disiplin cezasını gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren nihayet üç yıl içinde ceza verilmediği takdirde disiplin soruşturması zamanaşımına uğrar.

(17) Disiplin soruşturması, onay tarihinden itibaren iki ay içinde sonuçlandırılır. Soruşturmanın bu süre içerisinde bitirilememesi halinde soruşturmacı, gerekçeli olarak ek süre verilmesi talebinde bulunur. Soruşturma emrini veren disiplin amiri uygun bulunduğu takdirde soruşturma süresini uzatabilir. Ancak bu süre bir yılı geçemez.

(18) Disiplin soruşturmasına ilişkin esas ve usuller, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Öğrencilere ilişkin disiplin hükümleri

MADDE 73- (1) Yükseköğretim kurumlarında disiplin cezasını gerektiren eylemler; yükseköğretim kurumu yetkililerince sorulan hususları cevaplandırmamak veya yanlış bilgi vermek; izinsiz ilan asmak; asılmış duyuruları değiştirmek veya yok etmek; yükseköğretim kurumlarının işleyişini ve eğitim-öğretimin düzenini bozmak; kopya yapmak veya teşebbüs etmek; öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici eylemlerde bulunmak; usulsüz belge düzenlemek veya kullanmak; kurum personelinin veya öğrencilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak; yükseköğretim kurumlarına sarhoş gelmek, yükseköğretim kurumlarında alkollü içki içmek; kurum personeli ve öğrencilerini tehdit etmek; kurum personeli ve öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak; hırsızlık yapmak; kuruma ait malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek; intihal yapmak; kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek; yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak; yükseköğretim kurumlarında 6136 sayılı Kanuna aykırı davranmak; yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak; suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak veya yardım etmek; yükseköğretim kurumlarında uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri kullanmak, taşımak, bulundurmamak, satmak, satın almak, başkalarına vermek veya ticaretini yapmak; kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmektir.

(2) Yukarıda yer verilen türden eylemleri işleyenlere eylemin ağırlık derecesine göre uyarma, kınama, bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma, bir yarıyıl veya iki yarıyıl uzaklaştırma, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilir.

(3) Aynı zamanda suç oluşturan disipline aykırı fiil dolayısıyla henüz adlî soruşturma başlatılmamış ise, disiplin soruşturması emrini vermeye yetkili makam tarafından derhal Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(4) Disipline aykırı fiilin soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suç olması halinde, disiplin soruşturması yapılması ve disiplin yaptırımının uygulanması için şikâyet şartı aranmaz.

(5) Fiilin suç oluşturmaması veya kişi tarafından işlendiğinin sabit olmaması sebebiyle verilen kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararının kesinleşmesi halinde, bu nedenle kişiye yükseköğretim kurumundan uzaklaştırmayı veya çıkarmayı gerektiren disiplin cezası verilemez; verilmiş olan disiplin cezasının kişi üzerinde doğurduğu sonuçların ortadan kaldırılması için gereken her türlü işlem yapılır.

(6) Bir fakülte, enstitü, konservatuar veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma yapmaya ve doğrudan gerekli cezayı vermeye veya disiplin kuruluna sevk etmeye ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuar veya meslek yüksekokul müdürü; müşterek alan veya mekânlarda toplu öğrenci eylemleri ile ilgili olarak üniversite rektörleri yetkilidir.

(7) Disiplin soruşturmasına olayın öğrenilmesini müteakip bir ay içinde başlanır. Soruşturma, onay tarihinden itibaren iki ay içinde sonuçlandırılır. Soruşturmanın bu süre içerisinde bitirilmemesi halinde soruşturmacı, gerekçeli olarak ek süre verilmesi talebinde bulunur. Soruşturma emrini veren disiplin amiri uygun bulduğu takdirde soruşturma süresini uzatabilir. Ancak bu süre bir yılı geçemez.

(8) Disiplin suçu işleyen öğrenciler hakkında, bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren; uyarma, kınama ve yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında bir ay içinde; yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında üç ay içinde disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zaman aşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlendiği tarihten itibaren, en geç iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Ancak, disiplin amir veya kurulunun, bir adlî yargı hükmüne ihtiyaç duyduğu hallerde zamanaşımı süresi adlî yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlar. Söz konusu ihtiyaç, yetkili disiplin amir veya kurulunun alacağı bir karar ile tespit edilir.

(9) Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye atfedilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten en az yedi gün önce yazılı olarak bildirilir. Bu yazıda öğrenciden belirtilen gün, saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunması istenilir. Tebligat yapılmasının mümkün olmadığı hallerde, öğrencinin savunmasını yapmak üzere soruşturmacıya başvurması hususu, mensubu bulunduğu kuruluşun belirli yerlerinde ilân olunur. Öğrenciye gönderilecek tebligatta, kabul edilebilir mazereti olmaksızın çağrıya uymadığı takdirde savunmadan vazgeçmiş sayılacağı ve diğer delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceği uyarı olarak yazılır. Makbul sayılan bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan öğrenciye yeniden uygun bir süre verilir veya belirtilecek bir süre içinde yazılı savunmasını göndermesi istenir. Tutuklu öğrencilere savunmalarını yazılı olarak gönderebileceği duyurulur. Soruşturma, öğrencinin kendini gereği gibi savunmasına imkân verecek şekilde yürütülür.

(10) Disipline aykırı fiilin aynı zamanda suç oluşturmaması halinde, soruşturmacı, zaruri gördüğü takdirde soruşturma süresince, hakkında soruşturma yapılan öğrencinin tedbir olarak yükseköğretim kurumu bina, eklenti veya yerleşke alanlarına girmesinin yasaklanması hususunda karar verilmesini disiplin soruşturmasını yaptırmaya yetkili merciden isteyebilir. Yetkili mercinin kararı uygulanır.

(11) Öğrencinin, disiplin suçu işlendikten sonra yükseköğretim kurumu içinde yer değiştirmesi veya yükseköğretim kurumunu değiştirmiş bulunması veya yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez.

(12) Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları bu cezalardan birini tayin ve takdir ederken, disiplin suçunu oluşturan fiil ve hareketlerin ağırlığını, disiplin suçu nedeniyle hakkında soruşturma yapılan öğrencinin hangi maksatla hareket ettiğini ve

amacını, daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, davranış, tavır ve hareketlerini, işlediği fiil ve yaptığı hareket dolayısıyla nedamet duyup duymadığını dikkate alır.

(13) Yükseköğretim kurumundan çıkarma kararı, Kurula, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezine, ilgili askerlik şubesine, kredi ve burs aldığı kuruluşlara bildirilir. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilen öğrenciler, fiilin işlendiği tarihten itibaren beş yıl geçmedikçe aynı yükseköğretim kurumuna öğrenci olarak alınamazlar.

(14) Öğrencilerin disiplin işlerine ilişkin esas ve usuller, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

ONUNCU BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Akademik derece ve unvanların denklik işlemleri

MADDE 74- (1) Yabancı ülkelerden yükseköğretimle ilgili alınan akademik derece ve unvanların denkliği Kurul tarafından belirlenir.

(2) Doktora, tıpta veya diş hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlilik unvanını kazandıktan sonra yabancı ülkelerde doçentlik veya profesörlük unvanını veya yetkisini almış olanlardan en az iki yıl, bu unvan ve yetki ile Türk yükseköğretim kurumlarına eşdeğer yabancı ülkelerdeki eğitim-öğretim ve araştırma kurumlarında sosyal güvenceli olarak çalışmış olmaları şartı aranır.

(3) Denklik işlemlerinde esas alınacak tanıma, eşdeğerlilik ve diğer hususlara ilişkin kriterler Kurul tarafından belirlenir. Eşdeğerliliğin sağlanabilmesi için gerektiğinde seviye tespit sınavı, eksik ders tamamlama veya bunların her ikisinin birlikte uygulanmasına karar verilebilir.

(4) Yurtdışındaki ve Türkiye'deki yabancı yükseköğretim kurumlarının açık öğretim ve uzaktan öğretim programlarından alınan diplomalara denklik verilebilmesi için Türkiye'de aynı alanlarda açık öğretim ve uzaktan öğretim programlarının bulunması şarttır.

Toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 75- (1) Bu Kanun kapsamında oluşturulan kurul ve komisyonlarda, aksi kanunda belirtilmediği takdirde üye tam sayısının üçte ikisi ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alırlar. Oyların eşit olması halinde toplantıya başkanlık yapanın oyu yönünde karar verilmiş sayılır. Gizli oylamalarda oyların eşit olması halinde kura çekilir.

Göreve vekâlet

MADDE 76- (1) Bu Kanunda öngörülen idarî görevlere, asaleten atanma şartlarını haiz kişilerce ve altı ay süreyle vekâlet edilebilir. Altı ay sonunda asaleten atamanın gerçekleşmemesi halinde vekâlet işlemi bir kereye mahsus olmak üzere yenilenebilir.

(2) İdarecilerin yokluğunda yerlerine varsa başkanvekilleri veya yardımcıları, bunların olmadığı hallerde, görevin niteliğine uygun olarak belirleyecekleri aynı kurumda görevli kişiler vekâlet eder.

(3) Rektör, dekan, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu müdürü görevlerinin boş olduğu durumlarda asaleten atama yapıncaya kadar ve her halükarda altı ayı geçmemek üzere bu görevleri yürüten asaleten atanma şartlarını haiz öğretim elemanlarına kendi görevleri ile vekâlet ettikleri görev için öngörülen idarî görev ödenekleri arasındaki fark

ayrıca ödenir ve bunlar söz konusu görevler için öngörülen ders yükü indirimi ve muafiyetinden yararlandırılır.

(4) Bir Devlet yükseköğretim kurumunun rektör, dekan, enstitü, konservatuar ve meslek yüksekokulu müdürü görevleri ile senato, üniversite yönetim kurulu ve yükseköğretim birimlerinin yönetim kurullarına, bu Kanunun ilgili maddeleri uyarınca diğer Devlet yükseköğretim kurumlarından görevlendirilecek öğretim elemanlarına, yürüttükleri idarî görevler için öngörülen ödemeler de dâhil olmak üzere her türlü malî ve sosyal hakları (döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeler hariç) bu görevlerde kaldıkları sürece kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumlarınca ödenir.

Yetki devri

MADDE 77- (1) Bu Kanun kapsamında görevleri tanımlanmış her kademedeki yöneticiler, sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Yürürlük

MADDE 78- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 79- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.